

Briuselis, 2014 m. lapkričio 28 d.
(OR. en)

15732/14

Tarpinstitucinė byla:
2013/0186 (COD)

AVIATION 217
CODEC 2290

ATASKAITA

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: 14012/4/14 REV 4 AVIATION 191 CODEC 1966

Komisijos dok. Nr.: 11501/13 AVIATION 91 CODEC 1588

Dalykas: **2014 m. gruodžio 3 d. Tarybos (Transportas, telekomunikacijos ir energetika) posėdis**

Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO
dėl Bendro Europos dangaus iniciatyvos įgyvendinimo (nauja redakcija)
– Bendras požiūris

I. IVADAS

2013 m. birželio 12 d. Komisija pateikė pirmiau nurodytą pasiūlymą Tarybai ir Europos Parlamentui. Šio pasiūlymo tikslas – padidinti Europos oro transporto sistemos konkurencingumą ir visų pirma toliau plėtoti Bendro Europos dangaus iniciatyvą (BED), nauja redakcija išdėstant BED skirtų galiojančių teisės aktų rinkinį ir padarant tam tikrus 2009 m. priimto Reglamento dėl Europos aviacijos saugos agentūros (EASA) pakeitimus. Konkrečiau, teisės aktų dėl Bendro Europos dangaus nauja redakcija (toliau – BED 2+) siekiama pagerinti taisyklių įgyvendinimo priežiūrą, patobulinti veiklos rezultatų gerinimo sistemą, funkcinis oro erdvės blokus, paskatinti paslaugų teikėjus daugiau dėmesio skirti klientams ir pagerinti bendrą veiksmingumą.

Be to, teisės aktų rinkiniu BED 2+ teisės aktai bus supaprastinti pašalinant tam tikrus dabartinėje teisės aktų sistemoje esančius sutapimus. Pagrindinės pasiūlymu sprendžiamos problemos yra šios: nepakankamai veiksmingos oro navigacijos paslaugos ir susiskaldžiusi oro eismo vadybos (OEV) sistema.

II. DARBAS TARYBOS ORGANUOSE

Šį pasiūlymą ir jo poveikio įvertinimą Komisija Aviacijos darbo grupei (toliau – darbo grupė) pateikė 2013 m. rugsėjo 2 d., Lietuvos pirmininkavimo laikotarpiu, buvo pasikeista nuomonėmis. Šis pirmasis pasiūlymo pristatymas buvo svarbus žingsnis prieš surengiant neformalų ES transporto ministrų susitikimą tema „Bendras Europos dangus: Ateities vizija 20XX“ (2013 m. rugsėjo 15–16 d., Vilnius). 2014 m. birželio 20 d. įvykusiame darbo grupės posėdyje (Graikijos pirmininkavimo laikotarpis) vėl buvo surengtas pasikeitimas nuomonėmis.

Šis pasiūlymas yra glaudžiai susijęs su kitu pasiūlymu iš pirmiau minėto teisėkūros procedūra priimamų aktų rinkinio – Reglamentu, kuriuo įsteigiama Europos aviacijos saugos agentūra (toliau – EASA reglamentas). EASA reglamento atveju pirmininkaujanti valstybė narė laikosi požiūrio, kad turi būti nagrinėjami tik tie straipsniai, kurie yra tiesiogiai susiję su pasiūlymu dėl BED 2+ išdėstymo nauja redakcija. Šis sprendimas pasirinktas atsižvelgiant į tai, kad Komisija turėtų 2015 m. pateikti atskirą pasiūlymą dėl viso EASA reglamento bendros peržiūros.

Pasiūlymo dėl BED 2+ išdėstymo bendra redakcija straipsnių nagrinėjimas darbo grupėje pradėtas Italijos pirmininkavimo laikotarpiu, liepos 4 d., ir intensyviai vyko 2014 m. rugsėjo, spalio ir lapkričio mėn.

2014 m. lapkričio 26 d. bendro požiūrio projektas buvo pateiktas Nuolatinių atstovų komitetui. Šiame posėdyje kelios delegacijos pareiškė iš esmės pritariantį pirmininkaujančios valstybės narės parengtam kompromisiniam tekstui, o kitos delegacijos pakartojo, kad tam tikri klausimai joms kelia susirūpinimą, ir pateikė naujų redakcinių pasiūlymų. Pirmininkaujanti valstybė narė atkreipė dėmesį į delegacijoms susirūpinimą keliančius klausimus ir, kad būtų išspręsti kai kurie likę klausimai ir būtų lengviau susitarti dėl bendro požiūrio, sutiko su kai kuriais iš delegacijų pateiktų pasiūlymų.

Vienintelis likęs klausimas, kurį dar reikia aptarti, yra susijęs su pasiūlymo dėl BED 2+ išdėstymo bendra redakcija taikymo Gibraltaro oro uostui.

Šio pranešimo priede pakeitimai, palyginti su Nuolatinių atstovų komitetui pateikto pranešimo priedu, pažymėti **pusjuodžiu šriftu** ir [...]. Visos delegacijos laikosi tikrinimo išlygos dėl naujų pakeitimų, įtrauktų po Nuolatinių atstovų komiteto posėdžio.

Be to, kol bus pradėtos derybos su Europos Parlamentu, Komisija pasilieka teisę savo poziciją dėl viso kompromisinio pasiūlymo pareikšti vėliau. Kiti Komisijos išsakyti susirūpinimą keliantys klausimai ir išlygos pateikiami šios ataskaitos priedo išnašose.

UK laikosi parlamentinio tikrinimo išlygos.

III. DARBAS EUROPOS PARLAMENTE

Europos Parlamento Transporto ir turizmo komitetas pranešėju dėl šio dokumento paskyrė Marian-Jean MARINESCU (EPP, RO). 2014 m. kovo 12 d. Europos Parlamentas balsavo dėl šio pasiūlymo per pirmąją svarstymą.

IV. IŠVADA

Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau išdėstyta, 2014 m. gruodžio 3 d. posėdyje Tarybos prašoma išnagrinėti šios ataskaitos priede išdėstytą tekstą, išspręsti likusius neišspręstus klausimus ir patvirtinti bendrą požiūrį.

2013/0186 (COD)

Pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

**dėl Bendro Europos dangaus iniciatyvos įgyvendinimo¹
(nauja redakcija)**

(Tekstas svarbus EEE)

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

Dalykas ir taikymo sritis

1 straipsnis

1. Šiuo reglamentu nustatomos Bendro Europos dangaus sukūrimo ir faktinio veikimo taisyklės, kuriomis siekiama užtikrinti esamus oro eismo saugos standartus, skatinti oro transporto sistemos tvarią plėtrą ir pagerinti bendrus oro eismo vadybos ir oro navigacijos paslaugų (OEV / ONP), skirtų bendrajam oro eismui Europoje, rezultatus, kad būtų laikomasi visų oro erdvės naudotojų reikalavimų. Bendras Europos dangus apima darnų visos Europos maršrutų tinklą, vis labiau integruotą oro erdvę², tinklo valdymo ir oro eismo vadybos sistemas, grindžiamas saugos, veiksmingumo ir sąveikos aspektais siekiant suteikti naudos visiems oro erdvės naudotojams.

¹ OL: „Šis reglamentas skelbiamas kartu su EASA reglamentu (EB) [Nr. XXXXX.] Taip bus užtikrinta, kad abu reglamentai įsigaliotų tuo pačiu metu.“

² Pirmininkaujanti valstybė narė siūlo konstatuojamojoje dalyje integruotos oro erdvės sąvoką paaiškinti taip: „Nors Europos oro erdvėje oro eismo paslaugas teikia daugiau nei vienas teikėjas, paskirtas vienos ar daugiau valstybių narių veikti išskirtiniu pagrindu, ir kiekvienas jų išlaiko savo atsakomybę už teikiamas paslaugas, šios paslaugos turėtų būti teikiamos, kiek įmanoma, remiantis ta pačia veiklos koncepcija, laikantis tų pačių veiklos ir paramos procedūrų.“

2. Taikant šį reglamentą nepažeidžiamos valstybių narių suverenios teisės į jų oro erdvę ir valstybių narių reikalavimai, susiję su viešosios tvarkos, visuomenės saugumo ir gynybos klausimais, kaip nustatyta 35 straipsnyje. Šis reglamentas netaikomas karinėms operacijoms ir mokymui.
3. Taikant šį reglamentą nepažeidžiamos valstybių narių teisės ir pareigos pagal 1944 m. Čikagos tarptautinės civilinės aviacijos konvenciją (toliau – Čikagos konvencija). Atsižvelgiant į tai, šiuo reglamentu siekiama – padėti valstybėms narėms vykdyti su jo taikymo sritimis susijusius įsipareigojimus pagal Čikagos konvenciją, suteikiant jos nuostatų bendro aiškinimo ir vienodo įgyvendinimo pagrindą ir užtikrinant, kad į šias nuostatas būtų tinkamai atsižvelgiama šiame reglamente ir jo įgyvendinimo taisyklėse.
4. Šis reglamentas taikomas ICAO EUR³ regiono oro erdvėje, kurioje valstybės narės yra atsakingos už oro eismo paslaugų teikimą. Valstybės narės taip pat gali taikyti šį reglamentą kitų ICAO regionų oro erdvei, už kurią jos yra atsakingos, jeigu jos apie tai praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms.
5. [...].^{4 5}

³ Komisija prieštarauja nuorodos į NAT regioną išbraukimui.

⁴ UK negali pritarti Ispanijos pasiūlyto 5 išnašoje pateikto teksto įrašymui, kadangi SESV aiškiai nurodyta, kad ES aviacijos teisės aktai Gibraltarui taikomi. Gibraltaras jau įtrauktas į galiojančius BED teisės aktus ir nėra jokios priežasties, kodėl Gibraltarui turėtų nebebūti toliau taikomos šios priemonės.

⁵ ES prieštarauja 5 dalies išbraukimui ir siūlo įrašyti tokią dalį: „Šio reglamento taikymas Gibraltarą oro uostui sustabdomas, kol įsigalios 1987 m. gruodžio 2 d. Ispanijos Karalystės ir Jungtinės Karalystės užsienio reikalų ministrų bendroje deklaracijoje numatytos priemonės. Ispanijos ir Jungtinės Karalystės vyriausybės praneš Tarybai apie tokią įsigaliojimo datą.“

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1. skrydžių valdymo paslauga – paslauga, teikiama siekiant:
 - a) išvengti
 - orlaivių susidūrimo ir
 - orlaivių susidūrimo su kliūtimis manevravimo lauke ir
 - b) spartinti ir palaikyti reguliarų oro eismo srautą;
2. aerodromo skrydžių valdymo paslauga – aerodromo eismo skrydžių valdymo paslauga;
3. oro navigacijos informacijos tarnyba – apibrėžtoje veikimo zonoje veikianti tarnyba, atsakinga už oro navigacijos informacijos ir duomenų, būtinų oro navigacijos saugai, reguliarumui ir efektyvumui užtikrinti, teikimą;
4. oro navigacijos paslauga (ONP) – oro eismo paslauga, ryšių, navigacijos ir priežiūros paslauga (RNP), oro navigacijos meteorologijos paslauga (MET) ir oro navigacijos informacijos paslauga (ONIP);
5. oro navigacijos paslaugų teikėjas – viešasis arba privatusis subjektas, teikiantis bendrojo oro eismo oro navigacijos paslaugas;

6. oro erdvės blokas – apibrėžtų erdvės ir laiko matmenų oro erdvė, kurioje teikiamos oro navigacijos paslaugos;
7. oro erdvės valdymas – planavimo funkcija ar paslauga, kurios pagrindinis tikslas – maksimaliai išnaudoti turimą oro erdvę dinamiškai pasidalijant laiką ir kartais paskirstant oro erdvę įvairių kategorijų oro erdvės naudotojams pagal jų trumpalaikius poreikius;
8. oro erdvės naudotojai – bendrojo oro eismo orlaivių naudotojai;
9. oro eismo srauto vadyba – funkcija ar paslauga, kurios tikslas – palaikyti saugų, reguliarių ir operatyvių oro eismo srautą užtikrinant, kad būtų kiek įmanoma išnaudojamas skrydžių valdymo pajėgumas, o eismo apimtis atitiktų atitinkamų oro eismo paslaugų teikėjų nurodytus pajėgumus;
10. oro eismo vadyba (OEV) – ore ir ant žemės vykdomų funkcijų ar teikiamų paslaugų (oro eismo paslaugų, oro erdvės valdymo ir oro eismo srauto vadybos) visuma, kurios reikia norint užtikrinti saugų ir efektyvių orlaivio judėjimą visais skrydžio etapais;
11. oro eismo paslauga – skrydžio informacijos paslauga, aliarmo skelbimo paslauga, konsultacinė oro eismo paslauga ir skrydžių valdymo paslauga (rajono, prieigos ir aerodromo skrydžių valdymo paslauga);
12. rajono skrydžių valdymo paslauga – valdymo rajonuose teikiama valdomųjų skrydžių valdymo paslauga;
- 12a. valdymo rajonas – valdoma oro erdvė, kuri driekiasi į viršų nuo nurodytos ribos virš žemės;

13. prieigos skrydžių valdymo paslauga – skrydžių valdymo paslauga, teikiama atvykstantiems arba išvykstantiems valdomųjų skrydžių orlaiviams;
14. pagrindinis OEV planas – planas, patvirtintas Tarybos sprendimu 2009/320/EB⁶ pagal 2007 m. vasario 27 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 219/2007 dėl bendros įmonės naujos kartos Europos oro eismo vadybos sistemai (SESAR)⁷ sukurti įsteigimo 1 straipsnio 2 dalį;
15. tinklo krizė – padėtis, kai dėl neįprastų ir nenumatytų aplinkybių neįmanoma vykdyti reikiamo lygio OEV ir (arba) teikti reikiamo lygio ONP ir dėl to prarandama didelė tinklo pajėgumo dalis arba susidaro didelė tinklo pajėgumo ir poreikio neatitiktis, arba gerokai sutrinka informacijos srautas vienoje arba keliose tinklo dalyse;
16. paslaugų paketas – dvi arba daugiau oro navigacijos paslaugų;
17. pažymėjimas – Europos aviacijos saugos agentūros (EASA) arba nacionalinės priežiūros institucijos išduotas taikytinus teisės aktus atitinkančios formos dokumentas, kuriuo patvirtinama, kad OEV / ONP paslaugos teikėjas atitinka konkrečios paslaugos teikimo reikalavimus;
18. ryšio paslauga – fiksuotoji ar mobilioji oro navigacijos paslauga, kuria palaikomi abipusiai žemės, oro ir žemės, ir abipusiai oro ryšiai, kurių reikia skrydžiams valdyti;
- 18a. Europos oro eismo vadybos tinklas (EOEVT) – 2008 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 216/2008 Vb priede išvardytos sistemos, leidžiančios teikti oro navigacijos paslaugas Sąjungoje, taip pat ir sąsajas prie sienų su trečiosiomis šalimis;

⁶ OL L 95, 2009 4 9, p. 41.

⁷ OL L 64, 2007 3 2, p. 1, su pakeitimais, padarytais Tarybos reglamentais (EB) Nr. 1361/2008 ir Nr. 219/2014 (OL L 352, 2008 12 31 ir OL L 192, 2014 7 1).

19. sudedamoji dalis – materialus objektas, pavyzdžiui, techninė įranga, ir nematerialus objektas, pavyzdžiui programinė įranga, nuo kurio priklauso Europos oro eismo vadybos tinklo (EOEVT) sąveika;
20. deklaracija – OEV ir (arba) ONP tikslais tai yra Reglamento (EB) 216/2008 3 straipsnio ea punkte apibrėžta deklaracija;
- 20a. Eurokontrolė – Europos saugios oro navigacijos organizacija, sukurta 1960 m. gruodžio 13 d. tarptautine konvencija dėl bendradarbiavimo oro navigacijos saugos srityje;
21. lankstus oro erdvės naudojimas – oro erdvės valdymo koncepcija, grindžiama pagrindiniu principu, kad oro erdvė neturėtų būti skirstoma į grynai civilinę arba karinę oro erdvę, o veikiau turėtų būti laikoma bendra erdve, kurioje, kiek įmanoma, turi būti tenkinami visų naudotojų reikalavimai;
22. skrydžių informacijos paslauga – paslauga, kurios tikslas – teikti konsultacijas ir informaciją skrydžių saugai ir veiksmingumui užtikrinti;
23. aliarmo skelbimo paslauga – atitinkamoms organizacijoms teikiama informavimo apie orlaivį, kuriam reikia paieškos ir gelbėjimo paslaugų, paslauga ir, prireikus, pagalba toms organizacijoms;
24. funkcinis oro erdvės blokas – veiklos vykdymo reikalavimais pagrįstas oro erdvės blokas, sukurtas nepaisant valstybės sienų, kuriame OEV vykdoma ir (arba) ONP teikiamos ir susijusios funkcijos vykdomos atsižvelgiant į veiklos rezultatus ir yra optimizuotos siekiant, kiekviename funkciname oro erdvės bloke sustiprinti OEV ir (arba) ONP paslaugų teikėjų bendradarbiavimą arba, kai tinka, – įtraukti integruotą teikėją;

25. bendrasis oro eismas – visas civilinių orlaivių judėjimas, taip pat visas valstybinių orlaivių (įskaitant karinius, muitinės ir policijos orlaivius) judėjimas, jei šis judėjimas vyksta laikantis 1944 m. Čikagos tarptautinės civilinės aviacijos konvencija įsteigtos Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) procedūrų;
26. sąveika – EOEVT sistemoms ir sudedamosioms dalims bei jo veiklos procedūroms taikomų funkcinių, techninių ir eksploatacinių savybių visuma, būtina saugiam, vientisam ir efektyviam šio tinklo veikimui užtikrinti. Sąveika pasiekama tada, kai sistemos ir sudedamosios dalys atitinka esminius reikalavimus;
27. meteorologijos paslauga – įrenginys, kuriuo naudojantis, ir paslauga, kurią teikiant, į orlaivį perduodamos meteorologinės prognozės, įspėjimai, informacija ir pastabos, taip pat visa kita meteorologinė informacija ir duomenys, kuriuos valstybės teikia oro navigacijos tikslais;
28. navigacijos paslauga – įrenginys, kuriuo naudojantis, ir paslauga, kurią teikiant, į orlaivį perduodama nustatytos padėties ir laiko informacija;
29. veiklos duomenys – informacija apie visus skrydžio etapus, kurios oro navigacijos paslaugų teikėjams, oro erdvės naudotojams, oro uostų veiklos vykdytojams ir kitiems susijusiems dalyviams reikia veiklos vykdymo sprendimams priimti;
30. pradėjimas naudoti – pirmasis eksploatacinis panaudojimas po sistemos pradinio įrengimo arba patobulinimo;
31. maršrutų tinklas – nurodytų maršrutų tinklas, kuriuo nukreipiamas bendrojo oro eismo srautas, būtinas skrydžių valdymo paslaugoms teikti;
32. priežiūros paslauga – įrenginys ir paslauga, naudojami atitinkamoms orlaivių padėtimis nustatyti, kad juos būtų galima saugiai atskirti;

- 33. sistema – orlaiviuose esančių ir antžeminių sudedamųjų dalių bei kosminės įrangos, kuriomis naudojamosi visais skrydžio etapais teikiant oro navigacijos paslaugas, visuma;
- 34. patobulinimas – pakeitimai, dėl kurių pasikeičia sistemos eksploatacinės savybės;
- 35. tarpvalstybinė paslauga – oro navigacijos paslauga, kurią vienoje valstybėje narėje teikia kitoje valstybėje narėje sertifikuotas paslaugų teikėjas;
- 36. nacionalinė priežiūros institucija – nacionalinė įstaiga arba įstaigos, kuriai (-ioms) valstybė narė pavedė vykdyti užduotis pagal šį reglamentą ir pagal Reglamento (EB) Nr. 216/2008 8b ir 8c straipsnius;
- 37. pagalbinės paslaugos – RNP (ryšių, navigacijos ir priežiūros), MET (meteorologijos)⁸ ir ONIP (oro navigacijos informacijos) paslaugos;
- 37a. veiklos rezultatų gerinimo planas – įvairūs nacionaliniu, funkcinio oro erdvės bloko ar tinklo lygmeniu sudaryti planai OEV ir (arba) ONP paslaugų teikėjų veiklos rezultatams gerinti;
- 38. vietinis tikslinis veiklos rodiklis – tikslinis veiklos rodiklis, kurį valstybės narės patvirtino vietos lygmeniu, t. y. funkcinio oro erdvės bloko, nacionaliniu, mokesčių zonos arba oro uosto lygmeniu.

⁸ Pirmininkaujanti valstybė narė siūlo konstatuojamojoje dalyje pateikti tokį paaiškinimą:
„Tais atvejais, kai valstybės narės skiria MET paslaugų teikėjus pagal 9a straipsnį, MET paslaugos neturėtų būti įtrauktos į 10 straipsnio 5 dalyje nurodytas centralizuotai teikiamas paslaugas.“

II SKYRIUS

NACIONALINĖS INSTITUCIJOS

3 straipsnis

Nacionalinės priežiūros institucijos

1. Valstybės narės kartu ar atskirai paskiria arba įsteigia įstaigą ar įstaigas, kurios yra jų nacionalinės priežiūros institucijos, kad ši arba šios prisiimtų užduotis, kurios tokiai institucijai skiriamos pagal šį reglamentą.
- 1a. Nacionalinės priežiūros institucijos vykdo savo įgaliojimus nešališkai, nepriklausomai ir skaidriai. Visų pirma, jų veikla organizuojama, darbuotojai atrenkami, jos valdomos ir finansuojamos taip, kad galėtų minėtu būdu vykdyti savo įgaliojimus. *(perkelta iš 5 dalies)*
2. Nacionalinės priežiūros institucijos yra nepriklausomos nuo oro navigacijos paslaugų teikėjų, visų pirma organizaciniu, hierarchiniu ir sprendimų priėmimo požiūriu. Šis nepriklausomumas nekliudo tiems subjektams vykdyti savo užduotis pagal bendrą civilinių paslaugų sistemą.

- 2a. Nacionalinės priežiūros institucijos yra teisiniu arba funkciniu požiūriu atskiros nuo oro navigacijos paslaugų teikėjų.^{9 10}
- 2b. Tuo atveju, jei nacionalinės priežiūros institucijos nėra teisiškai atskiros nuo oro navigacijos paslaugų teikėjų, atitinkamos valstybės narės informuoja Komisiją apie priemones, kurių jos ėmėsi, kad užtikrintų 2 dalyje nustatytų reikalavimų laikymąsi, ir dokumentais pagrindžia, kaip užtikrinamas šis atskyrimas, pademonstruodamos faktinį institucijų nepriklausomumą. Šiuo tikslu, jei nacionalinė priežiūros institucija ir oro navigacijos paslaugų teikėjas yra tos pačios administracijos dalys, nacionalinė priežiūros institucija nesiekia gauti ir nepriima nurodymų iš tos administracijos hierarchinio¹¹ lygio, kuriam pavaldūs oro navigacijos paslaugų teikėjai, kiek tai susiję su 4 straipsnyje nurodytomis jų užduotimis ir susijusiais sprendimais. Be to, oro navigacijos paslaugų teikėjas neturi jokių galių priimti sprendimus dėl nacionalinės priežiūros institucijos biudžeto skyrimo.

⁹ Pirmininkaujanti valstybė narė siūlo paaiškinti šią nuostatą 10 konstatuojamojoje dalyje: „*siekiant užtikrinti nuoseklią ir patikimą paslaugų teikimo priežiūrą visoje Europoje, reikėtų užtikrinti, kad nacionalinės priežiūros institucijos būtų pakankamai nepriklausomos ir turėtų pakankamai išteklių. Nepaisant atitinkamos ministerijos bendros politinės kontrolės, šis nepriklausomumas turėtų būti užtikrintas, inter alia, atskiriant NPI ir ONP teikėjų [...] hierarchines struktūras. Šiuo tikslu šie subjektai turėtų vykdyti savo užduotis nesikišdami vieni į kitų funkcijas ir sprendimų priėmimo procesus.*“

¹⁰ Pirmininkaujanti valstybė narė siūlo tokią naują konstatuojamąją dalį, kurioje būtų paaiškinta tų NPI, kurios nėra teisiškai atskiros nuo ONP teikėjų, atskyrimo koncepcija: „*itin svarbu, kad nacionalinės priežiūros institucijos vienodai taikytų šį reglamentą, taip pat tuo atveju, kai jos nėra teisiškai atskiros įstaigos. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad nacionalinės priežiūros institucijos galėtų vykdyti jiems patikėtas užduotis kaip funkcinio požiūriu atskiros įstaigos, tai yra turėdamos tinkamą nepriklausomumą ir savarankiškumą, visų pirma oro navigacijos paslaugų teikėjų atžvilgiu, kad būtų išvengta interesų konfliktų. Tuo tikslu NPI ir joms pavaldus personalas savo darbą turėtų atlikti taip, kad būtų užtikrintas jų savarankiškumas ir nepriklausomumas oro navigacijos paslaugų teikėjų atžvilgiu, užtikrinant tinkamą, aiškų ir veiksmingą atskyrimą.*“

¹¹ Pirmininkaujanti valstybė narė siūlo tokią naują konstatuojamąją dalį: „*turėtų būti nustatytos konkrečios sąlygos nacionalinės priežiūros institucijos ir oro navigacijos paslaugų teikėjo tarpusavio nepriklausomumui hierarchiniu požiūriu užtikrinti; tai reiškia, kad 4 straipsnyje nurodytoms užduotims ir susijusiems nacionalinės priežiūros institucijos sprendimams negali daryti poveikio joks asmuo, kuriam yra hierarchiniu požiūriu pavaldus susijęs oro navigacijos paslaugų teikėjas.*“

3. Nepažeidžiant 2 dalies, nacionalinės priežiūros institucijos gali organizaciniu atžvilgiu susijungti su kitomis reguliavimo įstaigomis ir (arba) už saugą atsakingomis institucijomis.
4. [...]
5. [...]
6. Nacionalinių priežiūros institucijų darbuotojai:
 - a) samdomi laikantis aiškių ir skaidrių procesų, kuriais užtikrinamas jų nepriklausomumas;
 - b) atrenkami atsižvelgiant į konkrečias jų kvalifikacijas, įskaitant atitinkamą kompetenciją ir patirtį, arba atitinkamą mokymą;
 - c) veikia nepriklausomai, visų pirma vengdami oro navigacijos paslaugų teikimo ir jų užduočių vykdymo interesų konfliktų;
- 6a. ¹²Strateginius sprendimus priimančias asmenys susilaiko nuo visų tiesioginių ar netiesioginių interesų, kurie gali būti laikomi kenkiančiais jų nepriklausomumui ir turėti įtakos jų pareigų vykdymui. Tuo tikslu jie teikia metinę įsipareigojimų deklaraciją ir interesų deklaraciją, kurioje nurodomi visi tiesioginiai arba netiesioginiai interesai.
7. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės priežiūros institucijos turėtų reikalingų išteklių ir pajėgumų veiksmingai ir laiku vykdyti pagal šį reglamentą joms priskirtas užduotis.
Nacionalinės priežiūros institucijos valdo savo darbuotojus naudodamosi turimomis lėšomis, kurių dydis atitinka tos institucijos pagal 4 straipsnį atliekamas užduotis.

¹² Pirmininkaujanti valstybė narė siūlo įrašyti šią konstatuojamąją dalį, kurioje paaiškinama strateginius sprendimus priimančių asmenų sąvoka: „*suprantama, kad strateginius sprendimus priimančių asmenų sąvoka taikoma tik labai nedaugeliui aukšto rango darbuotojų, kurie yra aukščiausio lygio vadovai.*“

8. Valstybės narės praneša Komisijai nacionalinių priežiūros institucijų pavadinimus ir adresus, taip pat apie jų pasikeitimus ir apie priemones, kurių imtasi šio straipsnio laikymuisi užtikrinti.
9. *[išbraukta Konceptiją atspindi 5 straipsnio 1 dalyje minima geriausia praktika]*

4 straipsnis

Nacionalinių priežiūros institucijų užduotys

1. 3 straipsnyje nurodytos nacionalinės priežiūros institucijos visų pirma:
 - a) užtikrina šio reglamento taikymo priežiūrą, pirmiausia dėl oro navigacijos paslaugų teikėjų, teikiančių paslaugas, susijusias su oro erdve, už kurią yra atsakinga atitinkamą instituciją paskyrusi arba įsteigusi valstybė narė, saugaus ir efektyvaus veiklos vykdymo;
 - b) išduoda oro navigacijos paslaugų teikėjams pažymėjimus pagal Reglamento (EB) Nr. 216/2008 8b straipsnį ir prižiūri, kad būtų laikomasi sąlygų, kuriomis tie pažymėjimai išduoti;
 - c) išduoda skrydžių vadovams licencijas ir pažymėjimus, taip pat suteikia kvalifikacijas ir patvirtinimus pagal Reglamento (EB) Nr. 216/2008 8c straipsnį ir prižiūri, kad būtų laikomasi sąlygų, kuriomis jie išduoti ar suteikti;
 - d) rengia veiklos rezultatų gerinimo planus ir stebi, kaip jie įgyvendinami laikantis 11 straipsnio;
 - e) stebi, kaip taikoma mokesčių nustatymo sistema pagal 12 ir 13 straipsnius;

- f) prireikus tvirtina galimybės susipažinti su veiklos duomenimis sudarymo sąlygas pagal 22 straipsnį ir
 - g) prižiūri, kaip teikiamos deklaracijos ir diegiamos sistemos;
 - h) prižiūri, kaip taikomos sąlygos, kuriomis deklaruojamas laikymasis, ir prižiūri, kad būtų nuolat laikomasi taikytinų reikalavimų.
2. Kiekviena nacionalinė priežiūros institucija rengia tinkamus patikrinimus ir apžiūras, kad patikrintų šio reglamento reikalavimų laikymąsi. Atitinkamas oro navigacijos paslaugų teikėjas sudaro palankias sąlygas tokiam darbui atlikti.

Nacionalinių priežiūros institucijų bendradarbiavimas

1. Nacionalinės priežiūros institucijos **atitinkamais atvejais** keičiasi informacija apie savo darbo ir sprendimų priėmimo principus, geriausią praktiką ir tvarką, taip pat apie šio reglamento taikymą. Šiuo tikslu nacionalinės priežiūros institucijos gali dalyvauti ir dirbti kartu tinkle, kurio nariai reguliariai renkasi į posėdžius. Komisija ir Europos aviacijos saugos agentūra (toliau – EASA) dalyvauja tinklo darbe, jį koordinuoja ir remia ir prireikus jam teikia rekomendacijas.

Laikydamosi šio reglamento 22 straipsnyje ir Reglamente (EB) Nr. 45/2001 numatytų duomenų apsaugos taisyklių, Komisija ir EASA remia šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytus informacijos, kuria keičiasi tinklo nariai, mainus, jei įmanoma, elektroninėmis priemonėmis, neatskleisdama oro navigacijos paslaugų teikėjų neskelbtinos komercinės informacijos.

2. Nacionalinės priežiūros institucijos bendradarbiauja, atitinkamais atvejais sudarydamos darbo susitarimus, kuriais įsipareigoja teikti abipusę pagalbą vykdydamos stebėsenos užduotis ir atlikdamos tyrimus ir apžiūras. Šiuo tikslu nacionalinės priežiūros institucijos gali prisidėti prie ekspertų grupės, kurią EASA turi įkurti siekiant keistis patirtimi ir ją perteikti pagal Reglamento (EB) Nr. 216/2008 17 straipsnio 2 dalies f punktą.

3. Funkcinių oro erdvės blokų, apimančių oro erdvę, už kurią yra atsakinga daugiau kaip viena valstybė narė, atveju atitinkamos valstybės narės sudaro susitarimą dėl šiame straipsnyje numatytos priežiūros, susijusios su oro navigacijos paslaugų teikėjais, teikiančiais paslaugas tuose blokuose. Atitinkamos nacionalinės priežiūros institucijos gali nustatyti planą, kuriame išsamiai nurodoma, kaip įgyvendinamas jų bendradarbiavimas siekiant įgyvendinti tą susitarimą.
4. Nacionalinės priežiūros institucijos glaudžiai bendradarbiauja siekdamos užtikrinti oro navigacijos paslaugų teikėjų, turinčių vienos valstybės narės išduotą galiojantį pažymėjimą ir teikiančių paslaugas, susijusias su oro erdve, už kurią yra atsakinga kita valstybė narė, tinkamą priežiūrą. Toks bendradarbiavimas apima susitarimus dėl atvejų, susijusių su šiame reglamente nustatytų ir pagal Reglamento (EB) Nr. 216/2008 8b straipsnio 1 dalį priimtų taikytinų bendrų reikalavimų.
5. Teikiant oro navigacijos paslaugas oro erdvėje, už kurią yra atsakinga kita valstybė narė, į 2 ir 4 dalyse nurodytus susitarimus įtraukiamas susitarimas dėl 4 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytų priežiūros užduočių ir jų rezultatų abipusio pripažinimo. Šis abipusis pripažinimas taip pat taikomas, kai nacionalinių priežiūros institucijų susitarimai dėl pripažinimo sudaromi siekiant sertifikuoti paslaugų teikėjus.
6. Jei leidžiama pagal nacionalinę teisę, siekdamos regionų bendradarbiavimo, nacionalinės priežiūros institucijos taip pat gali sudaryti susitarimus dėl atsakomybės pasidalijimo vykdant priežiūros užduotis.

Kompetentingi subjektai

1. Nacionalinės priežiūros institucijos gali nuspręsti Reglamento (EB) Nr. 216/2008 V priede nustatytus reikalavimus atitinkančius kompetentingus subjektus visiškai arba iš dalies įgalioti atlikti 4 straipsnio 2 dalyje nurodytus patikrinimus arba apžiūras. Be to, jos gali pagal to reglamento 13 straipsnį paskirti kompetentingiems subjektams konkrečią sertifikavimo ar priežiūros užduotį.
2. Toks nacionalinės priežiūros institucijos suteiktas įgaliojimas Sąjungoje galioja trejus metus ir gali būti pratęstas. Nacionalinės priežiūros institucijos gali nurodyti bet kuriam Sąjungoje esančiam kompetentingam subjektui atlikti šiuos patikrinimus ir apžiūras.
3. Valstybės narės praneša Komisijai, EASA ir kitoms valstybėms narėms apie kompetentingus subjektus, kurie buvo įgalioti atlikti užduotis pagal 1 dalį, nurodydamos kiekvieno subjekto atsakomybės sritį, jo identifikacijos numerį ir visus susijusius pakeitimus. Komisija *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* skelbia tų kompetentingų subjektų sąrašą, jų identifikacijos numerius bei atsakomybės sritis ir tą sąrašą nuolat atnaušina.
4. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingo subjekto, kuris nebeatitinka Reglamento (EB) Nr. 216/2008 V priede nustatytų reikalavimų, įgaliojimai būtų panaikinti. Jos nedelsdamos praneša apie tai Komisijai, EASA ir kitoms valstybėms narėms.
5. Įstaigos, kurios prieš įsigaliojant šiam reglamentui buvo paskirtos notifikuotosiomis įstaigomis pagal Reglamento (EB) Nr. 552/2004 8 straipsnį, taikant šį straipsnį laikomos kompetentingais subjektais.

Konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais

1. Valstybės narės ir nacionalinės priežiūros institucijos sukuria konsultavimosi priemones, kad į Bendro Europos dangaus iniciatyvos įgyvendinimą būtų galima tinkamai įtraukti suinteresuotuosius subjektus, visų pirma vykdant 4 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytas nacionalinių priežiūros institucijų užduotis.
2. Suinteresuotaisiais subjektais gali būti:
 - oro navigacijos paslaugų teikėjai arba atitinkamos jiems atstovaujančios grupės,
 - oro uostų veiklos vykdytojai arba atitinkamos jiems atstovaujančios grupės,
 - oro erdvės naudotojai arba atitinkamos jiems atstovaujančios grupės,
 - kariuomenė,
 - gamybos pramonės subjektai,
 - darbuotojams atstovaujančios profesinės organizacijos ir
 - nacionaliniai oro uostų koordinatoriai.

III SKYRIUS PASLAUGŲ TEIKIMAS

8 straipsnis

Oro navigacijos paslaugų teikėjų sertifikavimas

1. Visos oro navigacijos paslaugos Sąjungoje teikiamos tik turint nacionalinių priežiūros institucijų arba EASA pagal Reglamento (EB) Nr. 216/2008 8b straipsnį išduotus pažymėjimus.
2. Išduodant pažymėjimus taip pat užtikrinama, kad pareiškėjai būtų pakankamai finansiškai pajėgūs ir turėtų atitinkamą atsakomybę ir draudimą, jei jo neužtikrina atitinkama valstybė narė.
3. Pažymėjimu suteikiama galimybė oro erdvės naudotojams nediskriminuojamiems naudotis paslaugomis, ypač daug dėmesio skiriant saugai. Pažymėjimai išduodami laikantis II priede išdėstytų reikalavimų.
4. Pažymėjimų išdavimas suteikia oro navigacijos paslaugų teikėjams galimybę teikti paslaugas valstybėms narėms, kitiems oro navigacijos paslaugų teikėjams, oro erdvės naudotojams ir Sąjungoje esantiems oro uostams.

5. ¹³Nepaisant 1 dalies, valstybės narės gali leisti be sertifikavimo teikti oro navigacijos paslaugas visoje arba dalyje oro erdvės, už kurią jos yra atsakingos, tais atvejais, kai tokio paslaugų teikėjo paslaugos yra susiję su orlaivių judėjimu, išskyrus bendrąjį oro eismą. Tais atvejais atitinkama valstybė narė praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie savo sprendimą ir priemones, kurių buvo imtasi siekiant užtikrinti maksimalų bendrųjų reikalavimų laikymąsi ir, kiek tai praktiškai įmanoma, užtikrinti saugos lygį, kuris būtų bent toks pat veiksmingas, kaip tas, kurio reikalaujama pagal Reglamento (EB) nr. 216/2008 Va ir Vb prieduose nustatytus esminius reikalavimus.
6. Šis straipsnis nedaro poveikio galimybei pateikti deklaraciją pagal Reglamento (EB) Nr. 216/2008 8b straipsnį.

9 straipsnis

Oro eismo paslaugų teikėjų skyrimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad oro eismo paslaugos būtų teikiamos išskirtiniu pagrindu tam tikruose oro erdvės, už kurią jos yra atsakingos, blokuose. Šiuo tikslu valstybės narės paskiria oro eismo paslaugų teikėją, turintį Sąjungoje galiojantį pažymėjimą arba deklaraciją.

¹³ Bus vėl įrašytos Reglamento 550/2004 15 ir 16 konstatuojamosios dalys, Reglamento 551/2004 6, 14, 16 ir 17 konstatuojamosios dalys, taip pat Reglamento 549/2004 7 ir 22 konstatuojamosios dalys. Bus padarytas toks 17 konstatuojamosios dalies pakeitimas: „*karinės operacijos ir parengimas turėtų būti apsaugomi kaskart, kai bendrų principų ir kriterijų taikymas pakenktų saugiam ir efektyviam jų vykdymui. Tais atvejais tai neturėtų būti laikoma neefektyvumo priežastimi, jeigu veiksmingai taikoma lankstaus oro erdvės naudojimo koncepcija.*“

2. Tarpvalstybinių paslaugų atžvilgiu valstybės narės užtikrina, kad nebūtų trukdoma laikytis šio straipsnio ir 18 straipsnio 3 dalies remiantis jų nacionaline teisės sistema, pagal kurią reikalaujama, jog oro eismo paslaugų teikėjai, teikiantys paslaugas oro erdvėje, už kurią atsakinga ta valstybė narė, atitiktų vieną iš šių sąlygų:
 - a) tiesiogiai arba per didžiąją akcijų dalį nuosavybės teise priklausytų tai valstybei narei ar jos nacionaliniams subjektams;
 - b) turėtų savo pagrindinę veiklos vietą ar registruotą buveinę tos valstybės narės teritorijoje;
 - c) naudotųsi tik toje valstybėje narėje esančia infrastruktūra.
3. Valstybės narės apibrėžia paskirtų oro eismo paslaugų teikėjų teises ir pareigas. Pareigos gali apimti sąlygas dėl savalaikio reikiamos informacijos pateikimo, kad būtų galima identifikuoti visų orlaivių judėjimą oro erdvėje, už kurią jos yra atsakingos. Tarpvalstybinių paslaugų teikimo **pagal bendrą paskyrimą** atveju valstybės narės susitaria dėl paskirtojo paslaugų teikėjo teisių ir pareigų, taip pat dėl atitinkamų atsakomybės aspektų ir priežiūros.
4. Pasirinkdamos oro eismo paslaugų teikėją, valstybės narės veikia savo nuožiūra, jei teikėjas yra sertifikuotas arba pateikęs deklaraciją pagal Reglamentą (EB) Nr. 216/2008.

5. Jei pagal 16 straipsnį nustatyti funkciniai oro erdvės blokai apima oro erdvę, už kurią atsakinga daugiau kaip viena valstybė narė, atitinkamos valstybės narės ne vėliau kaip prieš mėnesį iki oro erdvės bloko įkūrimo pagal šio straipsnio 1 dalį bendrai paskiria vieną ar daugiau oro eismo paslaugų teikėjų. Bendru paskyrimu sudaromos sąlygos oro eismo paslaugų teikėjams teikti tarpvalstybines paslaugas funkciname oro erdvės bloke. *(perkelta iš 16 straipsnio 6 dalies)*
6. Valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie visus sprendimus pagal šį straipsnį dėl oro eismo paslaugų teikėjų paskyrimo konkrečiuose oro erdvės, už kurią jos yra atsakingos, blokuose.

9a straipsnis

Meteorologijos paslaugų teikėjų skyrimas¹⁴

1. Valstybės narės gali paskirti meteorologijos paslaugų teikėją, kuris išskirtiniu pagrindu teiktų visus arba dalį meteorologinių duomenų visoje arba dalyje oro erdvės, už kurią jos yra atsakingos, atsižvelgiant į saugos reikalavimus.
2. Valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie bet kurį sprendimą pagal šį straipsnį dėl meteorologijos paslaugų teikėjo paskyrimo.

¹⁴ Pirmininkaujanti valstybė narė siūlo vėl įrašyti Reglamento 550/2004 15 konstatuojamąją dalį: „remdamosi savo saugos reikalavimų analize, valstybės narės turėtų galėti paskirti vieną ar daugiau meteorologijos paslaugų teikėjų, aptarnaujančių visą ar dalį oro erdvės, už kurią jos yra atsakingos, neprivalėdamos skelbti konkurso.“

Pagalbinių paslaugų teikimas

1. Valstybės narės gali taikyti konkurencinį požiūrį į vienos ar daugiau pagalbinių paslaugų teikimą, visų pirma taikant sąžiningą konkurenciją užtikrinančią konkurso procedūrą ir laikantis Sąjungos teisės aktų.
- 1a. Nedarant poveikio oro navigacijos paslaugų teikėjų galimybei teikti paslaugų paketą, tos valstybės narės, kurios taiko konkurencinį požiūrį pagal 1 dalį, imasi visų būtinų priemonių, siekdamos užtikrinti, kad pagalbinių paslaugų teikėjams nebūtų jokių įstatymu nustatytų ar reguliavimo kliūčių, dėl kurių jie negalėtų konkuruoti Sąjungoje lygiavertėmis, nediskriminacinėmis ir skaidriomis sąlygomis.
- 1b. [...] ¹⁵(*buvęs 1 dalies paskutinis sakinys*)
2. ¹⁶
3. [...].
4. [...]

5. a) Komisija atlieka nepriklausomą tyrimą, kurio metu įvertina galimybę centralizuotai teikti pagalbines paslaugas, kai jos susijusios su EO EVT veikimu. Šis tyrimas apima konkrečios

¹⁵ Pirmininkaujanti valstybė narė siūlo įrašyti šią konstatuojamąją dalį: „*valstybės narės gali nuspręsti organizuoti vienos ar daugiau pagalbinių paslaugų teikimą rinkos sąlygomis. Tokiu atveju turėtų būti toliau taikomos nacionalinės taisyklės, įskaitant patekimo į rinką ribojimo galimybę ir sąlygas, laikantis atitinkamų Sąjungos teisės principų.*“

¹⁶ Pirmininkaujanti valstybė narė siūlo pakeisti šią dalį tokia konstatuojamąja dalimi: „*visais atvejais svarstant galimybę suderinti konkurencinį pagalbinių paslaugų teikimą turėtų būti remiamasi ekonominės naudos tyrimu, kuris apimtų bent šiuos aspektus: konkurencijos poveikį paslaugų teikimui, paslaugų teikimo ekonominį efektyvumą ir kokybę, paslaugų teikimo saugą, valstybių narių gebėjimą įvykdyti jų ICAO įsipareigojimus ir valdymo bei socialinius aspektus.*“

pagalbinės paslaugos ar jos dalies teikimo bendras numatomas sąnaudas ir naudą, konsultuojantis su valstybėmis narėmis ir veiklą vykdančiais suinteresuotaisiais subjektais¹⁷, ypač su susijusiais oro navigacijos paslaugų teikėjais, ir informuoja apie tai Komitetą. Į jį taip pat įtraukiami valdymo aspektai, poveikis turto, įskaitant investicijas, valdymui, saugumo ir gynybos reikalavimai ir pridėtinė vertė OEV tinklo veiklos rezultatų ir nacionaliniu lygiu teikiamų oro navigacijos paslaugų požiūriu.

¹⁷

Pirmininkaujanti valstybė narė siūlo 2 straipsnyje įrašyti tokią veiklą vykdančių suinteresuotųjų subjektų apibrėžtį, paimtą iš Reglamento (ES) 677/2011: „*veiklą vykdančys suinteresuotieji subjektai – civiliai ir kariniai oro erdvės naudotojai, civiliai ir kariniai oro navigacijos paslaugų teikėjai, oro uostų veiklos vykdytojai, oro uosto laiko tarpsnių koordinatoriai ir techninio aptarnavimo organizacijos, taip pat bet kurios kitos suinteresuotųjų subjektų grupės, kurios laikomos tinkamomis atskirų funkcijų ir paslaugų atveju*“.

- b) Teigiamų tyrimo rezultatų atveju, nedarant poveikio susitarimams dėl bendro pagalbinių paslaugų teikimo pagal 16a straipsnį, Komisija pagal 27 straipsnio 3 dalį gali nuspręsti, kad vieną ar daugiau pagalbinių paslaugų ar jų dalių, susijusių su EO EVT veikla, gali centralizuotai teikti tinklo valdytojas arba oro navigacijos paslaugų teikėjų grupė, veikdama veiklą vykdančių suinteresuotųjų subjektų, visų pirma atitinkamų oro navigacijos paslaugų teikėjų, naudai¹⁸. Šios pagalbinės paslaugos ar jų dalis neapima meteorologijos paslaugų, kai jų teikėjai yra paskirti pagal 9a straipsnį. Centralizuotas pagalbinių paslaugų teikimas nereiškia jokios valstybių narių pareigos taikyti konkurencinį požiūrį į tų paslaugų teikimą, taip pat nereiškia, kad nutraukiamas tų paslaugų teikimas vietos ir nacionaliniu lygiu. Šiuo atveju iš oro erdvės naudotojų negali būti imami dvigubi mokesčiai. Komisija konsultuojasi su veiklą vykdančiais suinteresuotaisiais subjektais, visų pirma atitinkamais oro navigacijos paslaugų teikėjais, ir, kiek tai įmanoma, [...] [...] **pagrindžia** savo sprendimą bendru sutarimu, laikydamasi saugumo ir gynybos reikalavimų. Komisija taip pat nurodo paslaugų teikimo ir paslaugų teikėjų atrankos tvarką, remdamasi jų gebėjimu teikti paslaugas nešališku, nediskriminaciniu ir ekonomiškai efektyviu būdu, **užtikrinant vienodas galimybes naudotis paslaugomis visiems veiklą vykdančioms suinteresuotiesiems subjektams**, ir paskiria tuos teikėjus. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 27 straipsnio 3 dalies.

¹⁸ Pirmininkaujanti valstybė narė siūlo įrašyti tokią konstatuojamąją dalį: „*grupei oro navigacijos paslaugų teikėjų centralizuotai teikiant pagalbines paslaugas turėtų būti siekiama geografiniu požiūriu subalansuoto tokių teikėjų dalyvavimo.*“

Veiklos rezultatų gerinimo sistema

1. Kad pagerėtų Bendrame Europos danguje teikiamų oro navigacijos paslaugų ir tinklo funkcijų bei paslaugų rezultatai, parengiama oro navigacijos paslaugų ir tinklo funkcijų bei paslaugų rezultatų gerinimo sistema. Ji apima:
 - a) Sąjungos masto tikslinius veiklos rodiklius, taikytinus pagrindinėse veiklos srityse – saugos, aplinkos apsaugos, pajėgumų ir ekonominio efektyvumo;
 - b) veiklos rezultatų gerinimo planus, įskaitant tikslinius veiklos rodiklius, užtikrinant tinkamą dalyvavimą siekiant visos Sąjungos tikslinių veiklos rezultatų, ir
 - c) oro navigacijos paslaugų ir tinklo funkcijų bei paslaugų rezultatų periodinę apžvalgą, stebėseną bei lyginamąją analizę.
2. Laikydamosi 27 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, Komisija paskiria nepriklausomą, nešališką ir kompetentingą įstaigą veiklos rezultatų apžvalgos įstaiga ir atrenka bei paskiria jos pirmininką ir narius. Veiklos rezultatų apžvalgos įstaigos vaidmuo – koordinuojant veiklą su nacionalinėmis priežiūros institucijomis padėti Komisijai, bei, nacionalinėms priežiūros institucijoms pateikus prašymą, padėti joms įgyvendinti 1 dalyje nurodytą veiklos rezultatų gerinimo sistemą ir 13 straipsnyje nurodytą mokesčių sistemą. EASA, Eurokontrolė arba kitas kompetentingas subjektas veiklos rezultatų apžvalgos įstaigai gali teikti techninę pagalbą.

- 2a. Komisija nustato veiklos rezultatų apžvalgos įstaigos būtinos kompetencijos, patirties ir nepriklausomumo reikalavimus. Ji taip pat nustato įgaliojimus ir darbo tvarkos taisykles, kurių laikydamasi veiklos rezultatų apžvalgos įstaiga vykdo savo veiklą pagal šią straipsnį. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 27 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
3. Komisija nustato oro eismo vadybos tinklo Sąjungos masto tikslinius veiklos rodiklius. Tuo atveju, jei per 7 dalies j punkte nurodytą ataskaitinį laikotarpį Komisija nustato, kad pradiniai duomenys ir prielaidos, kuriais remiantis buvo nustatyti Sąjungos masto tiksliniai veiklos rodikliai, nebėra pagrįsti, nes buvo pasiektos įspėjimo ribos arba, atitinkamais atvejais, buvo pradėtos centralizuotai teikti pagalbinės paslaugos, kaip nurodyta 10 straipsnio 5 dalyje, Komisija gali nuspręsti patikslinti tuos tikslinius rodiklius. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 27 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
- 3a. Sąjungos masto tiksliniai veiklos rodikliai nustatomi remiantis veiklos rezultatų apžvalgos įstaigos atlikta analize, atsižvelgiant į atitinkamus valstybių narių ir nacionalinių priežiūros institucijų nacionaliniu ar funkcinių oro erdvės blokų lygiu pateiktus duomenis.
- 3aa. [...] *(perkelta į 3 dalį)*
- 3b. Prieš nustatant Sąjungos masto tikslinius veiklos rodiklius, veiklos rezultatų apžvalgos įstaiga pateikia nacionalinėms priežiūros institucijoms veiklos rezultatų gerinimo planų vertinimo metodiką ir procesą. *(perkelta iš 4 dalies)*.
- 3c. Nacionalinės priežiūros institucijos rengia 1 dalies b punkte nurodytus veiklos rezultatų gerinimo planus, kuriuos tvirtina valstybė (-s) narė (-s). Į šiuos planus įtraukiami privalomieji vietiniai tiksliniai veiklos rodikliai ir valstybės (-ių) narės (-ių) patvirtintos skatinamosios programos. Planų projektai rengiami konsultuojantis su oro navigacijos paslaugų teikėjais, oro erdvės naudotojų atstovais ir, atitinkamais atvejais, darbuotojams atstovaujančiomis profesinėmis organizacijomis, karinėmis institucijomis, oro uostų veiklos vykdytojais bei oro uostų koordinatoriais.

- 3d. Kai nacionaliniam arba funkcinio oro erdvės bloko planui bendrai pritaria atitinkamų oro navigacijos paslaugų teikėjų, oro erdvės naudotojų ir, atitinkamais atvejais, aerodromų veiklos vykdytojų ir oro uostų koordinatorių atstovai, Komisija, vertindama veiklos rezultatų gerinimo planą, atsižvelgia į tokio bendro pritarimo rašytinį patvirtinimą.
4. Vietinių tikslinių rodiklių indėlį siekiant Sąjungos masto tikslinių veiklos rodiklių Komisija įvertina padedama veiklos rezultatų apžvalgos įstaigos. Šiuo tikslu, prieš pateikdama Komisijai galutines rekomendacijas, veiklos rezultatų apžvalgos įstaiga pasidalija savo preliminaromis išvadomis su nacionalinėmis priežiūros institucijomis.
- 4a. Komisija, nustačiusi, kad veiklos rezultatų gerinimo planais arba vietiniais tiksliniais rodikliais nepakankamai padedama siekti Sąjungos masto tikslinių veiklos rodiklių, gali reikalauti, kad atitinkamos valstybės narės imtųsi būtinų taisomųjų priemonių. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 27 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
5. 1 dalyje nurodytas veiklos rezultatų gerinimo sistemos ataskaitinis laikotarpis apima mažiausiai trejus ir daugiausiai penkerius metus.
6. Komisija reguliariai atlieka vertinimą, kiek įgyvendinti Sąjungos masto ir vietiniai tiksliniai veiklos rodikliai ir informuoja apie tai Komitetą.
7. 1 dalyje nurodyta veiklos rezultatų gerinimo sistema grindžiama:
- a) svarbių su oro navigacijos paslaugų ir tinklo funkcijų bei paslaugų veiklos rezultatais susijusių duomenų surinkimu iš visų atitinkamų subjektų, įskaitant OEV ir (arba) ONP teikėjus, oro erdvės naudotojus, oro uostų veiklos vykdytojus, nacionalines priežiūros institucijas, valstybes nares, tinklo valdytoją ir Eurokontrolę, ir tų duomenų tvirtinimu, nagrinėjimu, vertinimu ir platinimu;

- b) tinkamų pagrindinės veiklos rezultatų sričių pagal ICAO dokumentą Nr. 9854 „Visuotinė oro eismo vadybos veiklos koncepcija“, suderintų su sritimis, numatytomis pagal pagrindinio OEV plano veiklos sistemą, įskaitant saugos, aplinkos apsaugos, pajėgumų ir ekonominio efektyvumo sritis, kurios prireikus pakeičiamos, siekiant atsižvelgti į Bendro Europos dangaus iniciatyvos šių sričių tikslus, pasirinkimu pagal ICAO dokumentą Nr. 9854 „Visuotinė oro eismo vadybos veiklos koncepcija“, taip pat kelių pagrindinių veiklos rezultatų vertinimo rodiklių nustatymu;
- c) Sąjungos masto ir vietinių tikslinių veiklos rodiklių nustatymu ir peržiūra;
- d) nacionalinių priežiūros institucijų rengiamų veiklos rezultatų gerinimo planų parengimo kriterijais. Šiais kriterijais užtikrinama, kad veiklos rezultatų gerinimo planuose:
 - i) būtų atsižvelgiama į oro navigacijos paslaugų teikėjų verslo planus, taip pat į sektoriaus subjektų partnerystes ir į 16 straipsnio 10 dalyje nurodytus veiklos planus, jei jie yra;
 - ii) būtų įtraukti visi nacionalinės ar funkcinės oro erdvės blokų sąnaudų bazės sąnaudų komponentai;
 - iii) būtų įtraukti privalomieji vietiniai tiksliniai veiklos rodikliai, kuriais tinkamai padedama siekti Sąjungos masto tikslinių veiklos rodiklių;
 - iv) būtų numatytos tinkamos skatinamosios programos (*perkelta iš punkto įvadinės dalies*);
 - v) būtų atsižvelgiama į saugumo bei gynybos poreikių ir oro erdvės naudojimo tarpusavio ryšį;
 - vi) atitinkamais atvejais būtų atsižvelgiama į centralizuotai teikiamų paslaugų poveikį, visų pirma vietos ar nacionaliniu lygiu;
- e) vietinių tikslinių veiklos rodiklių vertinimu ir, atitinkamais atvejais, peržiūra remiantis veiklos rezultatų gerinimo planu;
- f) veiklos rezultatų gerinimo planų įgyvendinimo stebėseną, įskaitant tinkamas įspėjimo priemones;

- g) kriterijais, pagal kuriuos vertinama, ar vietiniais tiksliniais veiklos rodikliais ataskaitiniu laikotarpiu tinkamai padedama siekti Sąjungos masto tikslinių veiklos rodiklių, ir remiamos įspėjimo priemonės;
- h) bendraisiais principais, kuriais vadovaudamosi valstybės narės parengia skatinamąją programą;
- i) [...];
- j) vertinimo, kiek tikslinių veiklos rodiklių pasiekta, ir naujų tikslinių rodiklių nustatymo atitinkamais ataskaitiniais laikotarpiais ir periodiškumu;
- k) būtiniais susijusiais grafikai.

Komisija nustato tinkamo veiklos rezultatų gerinimo sistemos veikimo pagal šioje dalyje išvardytus punktus išsamias taisykles. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 27 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.¹⁹

- 8. Nustatant veiklos rezultatų gerinimo sistemą atsižvelgiama į tai, kad maršruto metu teikiamos paslaugos, terminalo paslaugos ir tinklo funkcijos bei paslaugos yra skirtingos ir turėtų būti atitinkamai traktuojamos, prireikus, ir vertinant veiklos rezultatus.
- 9. Per dvejus metus nuo šio reglamento paskelbimo Komisija atlieka suinteresuotųjų subjektų, išskyrus OEV ir (arba) ONP paslaugų teikėjus, veiklos poveikio veiksmingam Europos OEV tinklo valdymui tyrimą ir paskelbia jo rezultatus. Atliekant tyrimą siekiama nustatyti galimas papildomas svarbiausias veiklos rezultatų sritis ir (arba) rodiklius, pagal kuriuos galima nustatyti tos veiklos poveikį vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais.

¹⁹ Komisija prieštarauja deleguotųjų aktų išbraukimui.

12 straipsnis

Bendrosios su mokesčių sistema susijusios nuostatos

Pagal 13 ir 14 straipsnių reikalavimus mokesčių už oro navigacijos paslaugas sistema padeda užtikrinti didesnę skaidrumą nustatant, įvedant ir surenkant mokesčius iš oro erdvės naudotojų ir didina oro navigacijos paslaugų teikimo ekonominį efektyvumą bei skrydžių veiksmingumą, kartu padėdama išlaikyti optimalų saugos lygį. Ši sistema taip pat atitinka 1944 m. Čikagos tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos 15 straipsnį ir Eurokontrolės maršruto rinkliavų sistemą.

13 straipsnis

Mokesčių sistemos principai

1. Mokesčių sistema grindžiama sąnaudomis, kurias paslaugų teikėjai patyrė teikdami oro navigacijos paslaugas oro erdvės naudotojams. Sistema paskirsto šias sąnaudas skirtingoms naudotojų kategorijoms.
2. Nustatant mokesčiams apskaičiuoti naudojamą sąnaudų bazę, taikomi 3–8 dalyse nustatyti principai.

3. Sąnaudos, kurios padalijamos oro erdvės naudotojams – tai nustatytos oro navigacijos paslaugų teikimo sąnaudos, įskaitant atitinkamas kapitalo investicijų palūkanų ir turto nuvertėjimo sumas, taip pat techninės priežiūros, veiklos, valdymo ir administravimo sąnaudas. Nustatytos sąnaudos – tai sąnaudos, kurias nustato valstybė narė mokesčių zonos, nacionaliniu ar funkcinio oro erdvės blokų lygmenimis ataskaitinio laikotarpio pradžioje kiekvieniems ataskaitinio laikotarpio, nurodyto 11 straipsnio 5 dalyje, kalendoriniams metams, arba per ataskaitinį laikotarpį, atlikus atitinkamus pakeitimus naudojant įspėjimo priemones, nustatytas 11 straipsnyje.
4. Sąnaudos, į kurias šiuo atveju atsižvelgiama, yra apskaičiuotos pagal įrenginius ir paslaugas, numatytus Europos regionui skirtame ICAO regioniniame oro navigacijos plane ir įgyvendinamos pagal šį planą. Kad būtų laikomasi 3 straipsnio 7 dalyje nustatytų reikalavimų, jos taip pat apima nacionalinių priežiūros institucijų ir (arba) kompetentingų subjektų patirtas sąnaudas arba dalį šių sąnaudų, nebent tokioms sąnaudoms ar jų daliai padengti naudojamosi kitais finansiniais ištekliais. Jos taip pat gali apimti kitas atitinkamos valstybės narės ir paslaugų teikėjo patirtas sąnaudas, susijusias su oro navigacijos paslaugų teikimu. Jos neapima 33 straipsnyje nurodytų nuobaudų, kurias taiko valstybės narės, sąnaudų ir bet kokių 11 straipsnio 4a dalyje nurodytų taisomųjų priemonių sąnaudų.
5. Funkcinių oro erdvės blokų atžvilgiu, įgyvendindamos savo atitinkamus pagrindų susitarimus, valstybės narės deda tinkamas pastangas siekdamos susitarti dėl bendrų mokesčių politikos principų.

6. Skirtingų oro navigacijos paslaugų sąnaudos nurodomos atskirai, kaip numatyta 21 straipsnio 3 dalyje.
7. Maršruto paslaugų ir terminalo paslaugų tarpusavio subsidijavimas neleidžiamas. Sąnaudos, susijusios su tiek terminalo paslaugomis, tiek su maršruto paslaugomis, proporcingai paskirstomos maršruto paslaugoms ir terminalo paslaugoms taikant skaidrią metodiką. Skirtingų oro navigacijos paslaugų tarpusavio subsidijavimas leidžiamas tik vienoje iš tų dviejų kategorijų, kai tai pagrįsta objektyviomis priežastimis ir aiškiai nurodyta. Oro navigacijos paslaugų ir tų paramos paslaugų, kurios teikiamos konkurenciniu pagrindu laikantis 10 straipsnio, tarpusavio subsidijavimas neleidžiamas.
8. Užtikrinamas mokesčiams apskaičiuoti naudojamos sąnaudų bazės skaidrumas. Priimamos paslaugų teikėjų informacijos teikimo įgyvendinimo taisyklės, kad būtų galima atlikti paslaugų teikėjų prognozių, faktinių sąnaudų ir pajamų apžvalgas. Nacionalinės priežiūros institucijos, paslaugų teikėjai, oro erdvės naudotojai, Komisija ir Eurokontrolė reguliariai keičiasi informacija.
9. Nustatydamos mokesčius pagal 3–8 dalis, valstybės narės laikosi šių principų:
 - a) mokesčiai nustatomi už galimybę nediskriminavimo sąlygomis naudotis oro navigacijos paslaugomis; apskaičiuojant mokesčius skirtingiems oro erdvės naudotojams už naudojimąsi ta pačia paslauga, nedaroma jokio skirtumo dėl naudotojo nacionalinės priklausomybės ar kategorijos;
 - b) tam tikri naudotojai, ypač lengvieji ir valstybiniai orlaiviai gali būti atleidžiami nuo mokesčių, jei dėl tokio atleidimo atitinkamos sąnaudos nepriskiriamos kitiems naudotojams;

- c) mokesčiai nustatomi kalendoriniams metams remiantis nustatytomis sąnaudomis arba gali būti nustatomi visam ataskaitiniam laikotarpiui remiantis nustatytomis sąnaudomis, užtikrinant, kad visos pajamos per atitinkamą ataskaitinį laikotarpį neviršytų pajamų sumos, susidarančios tuo atveju, kai to paties ataskaitinio laikotarpio mokesčiai nustatomi kalendoriniams metams;
- d) iš oro navigacijos paslaugų gali būti gaunama pakankamai pajamų, užtikrinančių pagrįstą turto grąžą, kuri padėtų užtikrinti investicijas į būtiną įrangos gerinimą;
- e) mokesčiai atspindi oro navigacijos paslaugų ir įrenginių, kuriais gali pasinaudoti oro erdvės naudotojai, sąnaudas, atsižvelgiant į atitinkamų skirtingų tipų orlaivių santykinį našumą;
- f) mokesčiai skatina saugų, veiksmingą, efektyvų ir tvarų oro navigacijos paslaugų teikimą siekiant užtikrinti aukštą saugos lygį ir ekonominį efektyvumą bei pasiekti tikslinius veiklos rodiklius ir skatina integruotą paslaugų teikimą, tuo pačiu metu mažindami aviacijos poveikį aplinkai. Taikydamos f punktą ir atsižvelgdamos į nacionalinius arba funkcinį oro erdvės blokų veiklos rezultatų gerinimo planus, nacionalinės priežiūros institucijos gali nustatyti priemones, įskaitant paskatas, kurias sudaro finansinės lengvatos ir nepalankios sąlygos, kad paskatintų oro navigacijos paslaugų teikėjus ir (arba) oro erdvės naudotojus prisidėti prie oro navigacijos paslaugų teikimo gerinimo, pavyzdžiui, pajėgumų didinimo, vėlavimų mažinimo ir tvarios plėtros, kartu išlaikant optimalų saugos lygį.

10. Komisija priima priemones, kuriomis nustatoma išsami 1–9 dalių taikymo tvarka. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 27 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

12 ir 13 straipsnių nuostatų laikymosi peržiūra

1. Komisija numato nuolatinę 12 ir 13 straipsniuose nurodytų principų ir taisyklių laikymosi peržiūrą, atliekamą bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis. Komisija siekia sukurti būtinąs priemones, kad būtų pasinaudojama Eurokontrolės patirtimi, ir praneša valstybėms narėms, Eurokontrolei ir oro erdvės naudotojų atstovams peržiūros rezultatus.
2. Vienos ar daugiau valstybių narių, manančių, kad 12 ir 13 straipsniuose nurodyti principai ir taisyklės nebuvo tinkamai taikomi, prašymu arba savo iniciatyva Komisija atlieka tyrimą dėl įtariamo atitinkamų principų ir (arba) taisyklių nesilaikymo arba netaikymo. Nepažeisdama 32 straipsnio 1 dalies, Komisija praneša valstybėms narėms, Eurokontrolei ir oro erdvės naudotojų atstovams tyrimo rezultatus. Komisija, išklausiusi atitinkamą valstybę narę, per du mėnesius nuo prašymo gavimo dienos nusprendžia, ar laikomasi 12 ir 13 straipsnių nuostatų ir ar todėl galima toliau taikyti tą priemonę. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 27 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.

Bendri projektai

1. Bendri projektai gali padėti įgyvendinti pagrindinį OEV planą. Tokiais projektais siekiama šio reglamento tikslų – pagerinti Europos aviacijos sistemos ir OEV / ONP veikimą tokiose pagrindinėse srityse kaip pajėgumai, skrydžių veiksmingumas, ekonominis efektyvumas ir aplinkos tvarumas, siekiant pagrindinių saugos tikslų.
- 1a. Komisija gali nustatyti bendrus projektus esminiams veiklos pokyčiams, nurodytiems pagrindiniame OEV plane ir turintiems įtakos visam tinklui, įgyvendinti. Bendruose projektuose nustatomos OEV funkcijos, kurios yra pakankamai apgalvotos, kad jas būtų galima įdiegti, kartu su tų funkcijų diegimo grafiku ir geografinė aprėptimi, ir turi būti įdiegtos laiku, koordinuotai ir darniai.
2. Komisija taip pat gali priimti priemones, kuriomis reglamentuojamas bendrų projektų valdymas ir nustatomos tokių projektų įgyvendinimo paskatos. Tokios priemonės nepažeidžia su funkciniais oro erdvės blokais susijusių projektų vykdymo priemonių, dėl kurių susitarė tų blokų šalys.
3. Bendri projektai gali būti finansuojami Sąjungos pagal daugiametę finansinę programą. Šiuo tikslu ir nepažeidžiant valstybių narių teisės spręsti dėl savo finansinių išteklių panaudojimo, Komisija atlieka nepriklausomą ekonominės naudos tyrimą, atitinkamai konsultuodamasi su valstybėmis narėmis ir atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais pagal 28 straipsnį, kuriame būtų ištirtos visos tinkamos tokių projektų įgyvendinimo finansavimo priemonės. Bendrų projektų įgyvendinimo reikalavimus atitinkančios išlaidos kompensuojamos pagal skaidrumo ir nediskriminavimo principus.
- 3a. 1a ir 2 dalyse nurodyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 27 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Funkciniai oro erdvės blokai

1. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių, kad užtikrintų, jog funkciniai oro erdvės blokai būtų nustatyti ir įgyvendinti, siekdamos užtikrinti reikalaujamą bendro Europos dangaus oro eismo valdymo tinklo pajėgumą ir veiksmingumą bei palaipsniui vis labiau integruotą²⁰ OEV ir (arba) ONP paslaugų teikimą ir išlaikyti aukštą saugos lygį bei pagerinti bendrą oro transporto sistemos veikimą bei sumažinti poveikį aplinkai.
2. Funkciniai oro erdvės blokai nustatomi remiantis valstybių narių tarpusavio susitarimais ir, kai naudinga, grindžiami sektoriaus subjektų partnerystėmis, kaip nurodyta 16a straipsnyje.
3. Valstybės narės, nacionalinės priežiūros institucijos, taip pat OEV ir (arba) ONP paslaugų teikėjai kuo plačiau bendradarbiauja, kad užtikrintų šio straipsnio laikymąsi. Prireikus į bendradarbiavimą galima įtraukti funkciniuose oro erdvės blokuose dalyvaujančių trečiųjų šalių nacionalines priežiūros institucijas ir OEV ir (arba) ONP paslaugų teikėjus.

²⁰ Siekiant paaiškinti laipsnišką OEV ir (arba) ONP teikimo integravimą, įskaitant oro erdvės valdymą, 25 konstatuojamosios dalies pabaigoje bus įrašytas šis sakinytis: „*Laipsniškas OEV ir (arba) ONP teikimo integravimas gali būti užtikrintas, inter alia, pasitelkiant integruotą paslaugų teikėjų arba, atitinkamais atvejais, dviejų ar daugiau oro navigacijos paslaugų teikėjų darbo susitarimus.*“

4. Funkciniai oro erdvės blokai visų pirma:

- a) turi savo saugos dokumentus;
- b) yra sukurti taip, kad padėtų pasiekti pagal 11 straipsnį nustatytus tikslinius veiklos rodiklius;
- c) [...]
- d) [...]
- e) juos pateisina jų bendra pridėtinė vertė, įskaitant veiksmingiausią techninių ir žmogiškųjų išteklių panaudojimą²¹ remiantis ekonominės naudos analize;
- f) atitinkamais atvejais užtikrina sklandų ir lankstų atsakomybės už skrydžių valdymą perdavimą tarp oro eismo paslaugas teikiančių tarnybų skyrių;

²¹ Pirmininkaujanti valstybė narė siūlo tokią aiškinamąją konstatuojamąją dalį: „valstybės narės turėtų užtikrinti, kad funkciniai oro erdvės blokai, kuriuose jos dalyvauja, turėtų potencialą laipsniškai užtikrinti bendrą pridėtinę vertę, be kita ko, oro erdvės naudojimo, taip pat techninių ir žmogiškųjų išteklių požiūriu. Veiksmingiausias techninių ir žmogiškųjų išteklių naudojimas funkciname oro erdvės bloke galėtų būti užtikrinamas, inter alia:

- bendrai rengiant oro navigacijos paslaugų personalo mokymą ir naudojant bendrą mokymo infrastruktūrą,
- laiko požiūriu suderinant techninių OEV sistemų gyvavimo ciklus,
- naudojant suderintas OEV sistemas ir priemones,
- racionalizuojant kapitalo sąnaudas, kad būtų tinkamai tenkinami visi tvaraus ilgalaikio OEV raidos poreikiai,
- derinant ONP teikėjų investicijų planus,
- sukuriant bendrus kontrolės centrus, kai tai naudinga,
- bendrai plėtojant RNP infrastruktūrą,
- teikiant tarpvalstybines paslaugas arba pasitelkiant tarpvalstybinį ONP teikimo perdavimą,
- koordinuotai teikiant ONIP,
- suderinant priežiūros struktūras, kurios apima NPI,
- nustatant bendras nenumatytų atvejų priemones.“

g) [...]

h) atitinka su ICAO sudarytų regioninių susitarimų sąlygas;

i) atitinka šio reglamento įsigaliojimo dieną galiojančius regioninius susitarimus, visų pirma sudarytus su Europos trečiosiomis šalimis.

4a. Funkciniai oro erdvės blokai taip pat atitinka šiuos reikalavimus derinant su tinklo valdytoju, kaip nurodyta 17 straipsnyje:

- sudaro sąlygas lanksčiam oro erdvės naudojimui veiksmingiausiu būdu, kurį galima užtikrinti, atsižvelgiant į civilinių ir karinių oro erdvės naudotojų oro eismo poreikius;
- sudaro sąlygas veiksmingiausiam oro erdvės planavimui, kurį galima užtikrinti;
- užtikrina darną su Europos maršrutų tinklu, įsteigtu pagal 17 straipsnį;
- užtikrina įvairių oro erdvės konfigūracijų suderinamumą.

5. Šiame straipsnyje nustatytų reikalavimų gali būti laikomasi naudojantis valstybių narių, nacionalinių priežiūros institucijų ir OEV ir (arba) ONP paslaugų teikėjų dalyvavimu viename ar keliuose funkciniuose oro erdvės blokuose.

6. [...] (*perkelta į 9 straipsnio 5 dalį*)

7. Valstybės narės praneša Komisijai apie visus funkcinio oro erdvės blokų nustatymo arba keitimo atvejus, visų pirma apie valstybių narių susitarimus ar sprendimus dėl bendrų paskyrimų. Prieš pranešdama (-os) Komisijai apie funkcinio oro erdvės bloko nustatymą, atitinkama (-os) valstybė (-ės) narė (-ės) pateikia Komisijai, kitoms valstybėms narėms ir kitiems suinteresuotiesiems subjektams pakankamai informacijos ir suteikia jiems galimybę pateikti pastabas.
- 7a. Susitarimas, kuriuo nustatomas funkcinis oro erdvės blokas, apima būtinas su bloko keitimo būdu susijusias nuostatas ir nuostatas dėl valstybės narės pasitraukimo iš bloko, įskaitant pereinamojo laikotarpio priemones.
8. Tarp dviejų ar daugiau valstybių narių iškilus sunkumų dėl funkcinio oro erdvės bloko, apimančio oro erdvę, už kurią jos atsakingos, atitinkamos valstybės narės gali kartu paprašyti Komiteto šiuo klausimu pateikti nuomonę. Nuomonė skiriama atitinkamoms valstybėms narėms. Nepažeisdamos 6 dalies, valstybės narės atsižvelgia į tą nuomonę siekdamos rasti sprendimą.
9. Komisija, gavusi valstybių narių pranešimus, nurodytus 7 dalyje, įvertina, kaip kiekvienas funkcinis oro erdvės blokas atitinka 4 ir 4a dalyse nustatytus reikalavimus, ir pateikia rezultatus valstybėms narėms siekdama juos aptarti. Jei Komisija nustato, kad vienas ar daugiau funkcinio oro erdvės blokų neatitinka reikalavimų, ji pradeda dialogą su atitinkamomis valstybėmis narėmis, siekdama susitarti dėl priemonių, kurių reikia imtis siekiant ištaisyti padėtį.

10. Funkcinio oro erdvės bloko įgyvendinimas gali būti grindžiamas veiklos planu, kuriame apibūdinti veiksmai, kurių turi imtis oro navigacijos paslaugų teikėjai, nacionalinės priežiūros institucijos ir kiti suinteresuotieji subjektai, kad įvykdytų 4 ir 4a dalyse nustatytus reikalavimus. Jei šis veiklos planas parengtas, apie jį pranešama Komisijai. Prieš nustatydamos veiklos planą, valstybės narės, dalyvaujančios funkciniam oro erdvės bloke, užtikrina, kad suinteresuotiesiems subjektams būtų pateikta pakankamai informacijos ir jie turėtų galimybę pateikti pastabas.
11. Komisija gali priimti priemones, kuriomis nustatoma 7 dalyje nurodytos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių) pateiktina informacija. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 27 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
12. Šis straipsnis nedaro poveikio jokiame šio reglamento įsigaliojimo dieną galiojančiam valstybių narių susitarimui dėl funkcinio oro erdvės blokų.²²

16a straipsnis

Sektoriaus subjektų partnerystės

1. OEV ir (arba) ONP paslaugų teikėjai siekia sudaryti sektoriaus subjektų partnerystes, kad padėtų įgyvendinti Bendro Europos dangaus iniciatyvą, ir gerinti Europos OEV tinklo veiklos rezultatus. Sektoriaus subjektų partnerystės gali būti sudaromos nepriklausomai arba apimti vieną arba kelis funkcinis oro erdvės blokus ar jų dalis.

²² Komisija siūlo įrašyti: „ir atitinka jų sudarymo metu galiojančių teisės aktų reikalavimus.“

2. Sektoriaus subjektų partnerystės yra bendradarbiavimo susitarimai, sudaryti siekiant gerinti bent vienos iš svarbiausių 11 straipsnyje nurodytai veiklos rezultatų gerinimo sistemai priklausančių sričių veiklos rezultatus. Sektoriaus subjektų partnerystes sudaro du ar daugiau partnerių, kurie dalyvauja teikiant vieną ar daugiau oro navigacijos paslaugų. Be oro navigacijos paslaugų teikėjų, sektoriaus subjektų partnerystėse gali dalyvauti kiti suinteresuotieji subjektai.
3. [...]
4. Sektoriaus subjektų partnerystes sudarę OEV ir (arba) ONP paslaugų teikėjai reguliariai informuoja apie savo veiklą už jų priežiūrą atsakingas valstybės nares.

Tinklo valdymas ir kūrimas

1. Vykdamas OEV tinklo funkcijas ir teikiant OEV tinklo paslaugas sudaromos sąlygos optimaliai naudoti oro erdvę ir užtikrinama, kad oro erdvės naudotojai galėtų pasirinkti norimą trajektoriją, sudarant galimybę kuo veiksmingiau naudotis oro erdve ir oro navigacijos paslaugomis. Šios tinklo funkcijos ir paslaugos skirtos iniciatyvoms nacionaliniu ir funkcinio oro erdvės blokų lygmenimis paremti ir yra vykdomos tokiu būdu, kuris leidžia atskirti reguliavimo ir veiklos užduotis.²³
2. Kad būtų pasiekti 1 dalyje nurodyti tikslai ir nepažeidžiant valstybių narių atsakomybės plėtojant nacionalinius maršrutus ir oro erdvės struktūras, Komisija užtikrina, kad tinklo valdytojas vykdytų šias užduotis:
 - a) Europos maršrutų tinklo kūrimą ir paramos oro erdvės suskirstymo optimizavimui teikimą bendradarbiaujant su oro navigacijos paslaugų teikėjais, valstybių narių valdžios institucijomis ir funkciniais oro erdvės blokais, kaip nurodyta 16 straipsnyje;
 - b) nepakankamų aviacijos dažnių juostų, kurios naudojamos bendrajame oro eisme, išteklių, visų pirma radijo dažnių, koordinavimą, taip pat radiolokacinių atsakiklių kodų koordinavimą;
 - c) pagrindinės oro eismo srauto vadybos paslaugos teikimą;
 - d) aviacijos informacijos portalo paslaugų teikimą pagal 23 straipsnį;

²³ Pirmininkaujanti valstybė narė siūlo konstatuojamojoje dalyje pateikto tokį paaiškinimą:
„Tinklo funkcijomis ir paslaugomis turėtų būti siekiama užtikrinti tiek naudą EOEVT veiklos rezultatams, tiek jo išlaidų mažinimą, išvengiant dalinio sutapimo ar dubliavimosi su ONP teikėjų, bendros įmonės SESAR, diegimo valdytojo ar EASA vaidmeniu ir pareigomis.“

- e) [...];
- f) tinklo krizės koordinavimo pagrindinės funkcijos vykdymą;
- g) pagalbinės paslaugos ar paslaugų arba jų dalių teikimą, laikantis 10 straipsnio 5 dalyje nurodytų reikalavimų;

Šioje dalyje išvardytos užduotys negali būti susijusios su privalomų bendro pobūdžio priemonių priėmimu arba politinės veiksmų laisvės naudojimu. Jas nustatant atsižvelgiama į pasiūlymus, parengtus nacionaliniu ir funkcinio oro erdvės blokų lygmenimis. Jos vykdomos laikantis sutartų lankstaus oro erdvės naudojimo procedūrų, derinant jas su karinėmis institucijomis.

Komisija, pasikonsultavusi su Komitetu, laikydamosi 4 dalyje nurodytos tvarkos, gali paskirti Eurokontrolę arba kitą kompetentingą nešališką įstaigą vykdyti tinklo valdytojo užduotis. Šios užduotys vykdomos nešališkai ir ekonomiškai efektyviai valstybių narių ir suinteresuotųjų subjektų vardu. Jų vykdymas yra atitinkamai administruojamas, pripažįstant atskiras atskaitomybes už paslaugų teikimą ir už reguliavimą, atsižvelgiant į viso OEV tinklo poreikius ir visiškai dalyvaujant oro erdvės naudotojams, oro navigacijos paslaugų teikėjams ir aerodromų veiklos vykdytojams.

3. Atsižvelgiant į 2 dalyje išdėstytą sąrašą, Komisija gali nurodyti užduotis, visų pirma susijusias su pagalbinėmis paslaugomis, kai tinklo valdytojas jas teikia centralizuotai pagal 10 straipsnio 5 dalį. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 27 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

4. Komisija priima išsamias taisykles, susijusias su:

- a) procesų ir procedūrų koordinavimu ir derinimu siekiant padidinti dažnio valdymo efektyvumą aviacijos srityje, įskaitant principų ir kriterijų nustatymą;
- b) pagrindinės funkcijos vykdymu – ankstyvo Europos bendrajam oro eismui naudojamų dažnio juostų poreikių identifikavimo ir problemų sprendimo koordinavimu siekiant paremti Europos aviacijos tinklo kūrimą ir veikimą;
- c) papildomomis tinklo funkcijomis ir paslaugomis, kaip apibrėžta pagrindiniame OEV plane;
- d) valstybių narių, oro navigacijos paslaugų teikėjų ir tinklo valdytojo bendro sprendimų dėl 2 dalyje nurodytų užduočių priėmimo proceso tvarka;
- e) tinklo valdytojo valdymo tvarka, pagal kurią jis veiktų kaip nepriklausomas ir ekonomiškai efektyvus subjektas, užtikrinantis funkcijų ir paslaugų tinklą dalyvaujant visiems atitinkamiems veiklą vykdančioms suinteresuotiesiems subjektams;
- f) atitinkamų suinteresuotųjų subjektų konsultavimosi sąlygomis sprendimų priėmimo procese nacionaliniu ir Europos lygmenimis; ir

- g) radijo spektre, kuri Tarptautinė telekomunikacijų sąjunga priskyrė bendrajam oro eismui, užduočių ir atsakomybės pasidalijimu tarp tinklo valdytojo ir nacionalinių dažnio valdytojų, užtikrinant, kad nacionalinių dažnio valdymo funkcijų vykdytojas toliau vykdytų tas su dažnių paskyrimu susijusias užduotis, kurios neturi poveikio tinklui. Tais atvejais, kai tinklui daromas poveikis, nacionaliniai dažnio valdytojai bendradarbiauja su tinklo valdytoju siekdami optimizuoti dažnių panaudojimą.
- h) teikiant paramą oro erdvės suskirstymui, užduočių ir pareigų pasidalijimu tarp tinklo valdytojo, valstybių narių ir oro eismo paslaugų teikėjų; visų pirma:
 - i) tinklo valdytojas bendradarbiauja su valstybėmis narėmis ir oro eismo paslaugų teikėjais nacionaliniu arba funkcinio oro erdvės blokų lygiu, kad nustatytų ir įvertintų oro erdvės suskirstymo trūkumus ir skirtingų oro erdvės konfigūracijų nesuderinamumus;
 - ii) valstybės narės ir oro eismo paslaugų teikėjai, konsultuodamiesi su tinklo valdytoju, parengia taisomąsias priemones, skirtas tiems nustatytiems trūkumams pašalinti, kad būtų kuo geriau patenkinti visi oro erdvės naudotojų ir aerodromų veiklos vykdytojų poreikiai;
 - iii) atsižvelgiant į atitinkamus kompetentingų institucijų sprendimus nacionaliniu ar funkcinio oro erdvės blokų lygiu, oro eismo paslaugų teikėjai įgyvendina tas priemones individualiai ar bendrai funkcinio oro erdvės blokuose, derindami veiksmus su tinklo valdytoju.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 27 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

5. Kiti nei 2 dalyje ir 4 dalies c ir h punktuose nurodytieji oro erdvės planavimo aspektai sprendžiami nacionaliniu arba funkcinį oro erdvės blokų lygmenimis. Šiame planavimo procese atsižvelgiama į oro eismo paklausą, sezoniskumą bei sudėtingumą, veiklos rezultatų gerinimo planus ir visapusiškai konsultuojamasi su atitinkamais oro erdvės naudotojais arba atitinkamomis grupėmis, atstovaujančiomis oro erdvės naudotojams, ir atitinkamais atvejais karinėmis institucijomis.

18 straipsnis

Paslaugų teikėjų tarpusavio ryšiai

1. Oro navigacijos paslaugų teikėjai gali naudotis kitų Sąjungoje sertifikuotų arba deklaracijas pateikusių paslaugų teikėjų, taip pat karinių paslaugų teikėjų laikantis Reglamento (EB) Nr. 216/2008 1 straipsnio 3 dalies, paslaugomis.
2. Oro navigacijos paslaugų teikėjai įformina savo darbo santykius rašytiniais susitarimais arba lygiavertėmis teisinėmis priemonėmis, kuriose išdėstomos konkrečios kiekvieno paslaugų teikėjo pareigos bei funkcijos ir numatomas visų paslaugų teikėjų keitimasis su bendruoju oro eismu susijusios veiklos duomenimis. Apie šiuos susitarimus pranešama atitinkamoms nacionalinėms priežiūros institucijoms.
3. Su oro eismo paslaugų teikimu susijusiais atvejais privaloma gauti atitinkamų valstybių narių pritarimą. Meteorologijos paslaugų teikimo atvejais privaloma gauti atitinkamų valstybių narių pritarimą, jei jos pagal 9 straipsnio 1 dalį išskirtiniu pagrindu yra paskyrusios paslaugų teikėją.

19 straipsnis

Ryšiai su suinteresuotaisiais subjektais

Oro navigacijos paslaugų teikėjai nustato konsultavimosi priemones, pagal kurias konsultuojasi su atitinkamomis oro erdvės naudotojų ir aerodromų naudotojų grupėmis visais svarbiausiais su teikiamomis paslaugomis susijusiais klausimais, įskaitant atitinkamų oro erdvės konfigūracijų pokyčius, arba strateginių investicijų, kurios daro atitinkamą poveikį OEV ir (arba) ONP paslaugų teikimui ir (arba) mokesčiams, klausimais. Konsultacijos vykdomos tokiu būdu, kuris proporcingas teikiamų paslaugų apimčiai.

20 straipsnis

Ryšiai su karinėmis institucijomis

Valstybės narės, vykdydamos bendrąją transporto politiką, imasi būtinų priemonių, kad užtikrintų kompetentingų civilinių ir karinių institucijų rašytinių susitarimų ar lygiaverčių teisinių priemonių dėl konkrečių oro erdvės blokų valdymo sudarymą arba atnaujinimą.

Ataskaitų skaidrumas

1. Oro navigacijos paslaugų teikėjai, neatsižvelgiant į jų nuosavybės sistemą arba teisinį statusą, parengia, pateikia auditui ir skelbia savo finansines ataskaitas. Šios ataskaitos turi atitikti Sąjungos patvirtintus tarptautinius apskaitos standartus. Jei dėl paslaugų teikėjo teisinio statuso neįmanoma laikytis visų tarptautinių apskaitos standartų, paslaugų teikėjas deda pastangas, kad jų būtų kuo labiau laikomasi.
2. Visais atvejais oro navigacijos paslaugų teikėjai skelbia metinę ataskaitą ir reguliariai atliekamas nepriklausomas jų auditas.
3. Teikdami keletą paslaugų oro navigacijos paslaugų teikėjai nurodo ir praneša su oro navigacijos paslaugomis susijusias sąnaudas ir pajamas, išskirstytas pagal 12 ir 13 straipsniuose nurodytą mokesčių už oro navigacijos paslaugas sistemą, ir prireikus tvarko konsoliduotąsias kitų nei oro navigacijos paslaugų ataskaitas, kaip jie privalėtų daryti, jei atitinkamas paslaugas teiktų skirtingos įmonės.
4. Valstybės narės paskiria kompetentingas institucijas, kurios turi teisę susipažinti su paslaugų teikėjų, teikiančių paslaugas oro erdvėje, už kurią jos yra atsakingos, ataskaitomis.
5. Valstybės narės gali taikyti 2002 m. liepos 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1606/2002 dėl tarptautinių apskaitos standartų²⁴ taikymo 9 straipsnio pereinamojo laikotarpio nuostatas oro navigacijos paslaugų teikėjams, kuriems taikomas tas reglamentas.

²⁴ OL L 243, 2002 9 11, p. 1.

Galimybė susipažinti su duomenimis ir jų apsauga

1. Kiek tai susiję su bendruoju oro eismu, visi oro navigacijos paslaugų teikėjai, oro erdvės naudotojai ir oro uostus valdančios įstaigos realiu laiku keičiasi atitinkamais veiklos duomenimis, atitinkančiais jų veiklos poreikius. Šie duomenys gali būti naudojami tik veiklos vykdymo tikslais.
2. Galimybė susipažinti su atitinkamais veiklos duomenimis be diskriminacijos, nedarant poveikio saugumo ar gynybos politikos interesams, suteikiama atitinkamoms institucijoms, sertifikuotiems arba deklaracijas pateikusiems oro navigacijos paslaugų teikėjams, oro erdvės naudotojams ir oro uostus valdančioms įstaigoms.
3. Sertifikuoti arba deklaracijas pateikę paslaugų teikėjai, oro erdvės naudotojai ir oro uostus valdančios įstaigos nustato standartines susipažinimo su jų atitinkamais veiklos duomenimis sąlygas, išskyrus nurodytasias 1 dalyje. Nacionalinės priežiūros institucijos patvirtina tokias standartines sąlygas. Komisija gali nustatyti priemones, susijusias su keičiantis duomenimis taikytinomis procedūromis, ir nustatyti, kokio tipo duomenims taikomos galimybės su jais susipažinti ir jų tvirtinimo sąlygos. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 27 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

IV SKYRIUS ORO ERDVĖ IR SAŲVEIKA

23 straipsnis

Elektroninė aviacijos informacija

1. Nedarydama poveikio valstybių narių teisei skelbti aviacijos informaciją bei laikydamasi tokios informacijos skelbimo tvarkos, Komisija, bendradarbiaudama su tinklo valdytoju, užtikrina galimybę gauti aukštos kokybės suderintai pateikiamą elektroninę aviacijos informaciją, kuri atitiktų visų atitinkamų naudotojų poreikius duomenų kokybės ir naujumo požiūriu.
2. 1 dalies įgyvendinimo tikslu Komisija Sąjungos mastu užtikrina aviacijos informacijos infrastruktūros – elektroninio integruoto informacijos teikimo portalo, kuriuo gali neribotai naudotis suinteresuotieji subjektai, kūrimą. Naudojantis ta infrastruktūra galima susipažinti su reikiama duomenimis (pvz., aviacijos informacija, oro eismo paslaugų pranešimų biuro (ARO) informacija, meteorologine informacija ir srautų valdymo informacija, bet vien jais neapsiribojant) ir tokius duomenis teikti.
3. Komisija priima elektroninio integruoto informacijos teikimo portalo sukūrimo ir įdiegimo priemones. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 27 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

23a straipsnis²⁵

Lankstus oro erdvės naudojimas

1. Atsižvelgdamos į jų kompetencijai priklausančius karinius aspektus, valstybės narės užtikrina vienodą ICAO apibrėžtos ir Eurokontrolės išplėtos lankstaus oro erdvės naudojimo koncepcijos taikymą bendrame Europos danguje, siekdamos palengvinti oro erdvės valdymą ir oro eismo vadybą laikantis bendros transporto politikos ir pagrindinio OEV plano.
2. Valstybės narės kasmet teikia Komisijai ataskaitas apie lankstaus oro erdvės naudojimo koncepcijos taikymą oro erdvei, už kurią jos yra atsakingos, įgyvendinant bendrą transporto politiką.
3. Jei, pirmiausia valstybėms narėms pateikus ataskaitas, tampa būtina sustiprinti ir suderinti lankstaus oro erdvės naudojimo koncepcijos taikymą bendrame Europos danguje, Komisija priima priemones įgyvendinama bendrą transporto politiką. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 27 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

²⁵ Buvęs Reglamento 551/2004 7 straipsnis, suderintas su SESV.

Technologinė OEV plėtra ir sąveika

1. Komisija priima išsamias technologinės OEV plėtros ir sąveikos skatinimo taisykles, susijusias su pagrindinio OEV plano rengimu ir vykdymu. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 27 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, prieš įgyvendinant pagrindinį OEV planą.
2. 1 dalyje nurodytoms taisyklėms taikomas Reglamento (EB) Nr. 216/2008 17 straipsnio 2 dalies b punktas. Jei reikia, Komisija prašo, kad EASA šias taisykles įtrauktų į to reglamento 56 straipsnyje nurodytą metinę darbo programą.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25 straipsnis

Priedų pritaikymas

Komisijai pagal 26 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kad iš dalies pakeistų²⁶ II priedo 2 punkto b, c, d, e, f, g, h papunkčiuose išvardytas su oro navigacijos paslaugų teikėjams išduodamais pažymėjimais susijusias sąlygas, siekdama atsižvelgti į nacionalinių priežiūros institucijų taikant šiuos reikalavimus ir sąlygas įgytą patirtį arba į OEV sistemos raidą sąveikos ir integruoto oro navigacijos paslaugų teikimo srityse.

²⁶ I priedas sujungtas su Reglamento (EB) Nr. 216/2008 V priedu.

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 25 straipsnyje nurodyti įgaliojimai Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo [šio reglamento paskelbimo datos]. Įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trimis mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.
3. Europos Parlamentas ar Taryba gali bet kada atšaukti 25 straipsnyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Ypač svarbu, kad prieš priimdama tuos deleguotuosius aktus Komisija laikytųsi savo įprastos praktikos ir konsultuotųsi su ekspertais, įskaitant valstybių narių ekspertus. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

²⁷ Komisija laikosi išlygos dėl 26 ir 27 straipsnių, ypač dėl 26 straipsnio 4 dalies.

5. Pagal 25 straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento ar Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

27 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Bendro dangaus komitetas (toliau – Komitetas), kurį sudaro po du atstovus iš kiekvienos valstybės narės ir kuriam pirmininkauja Komisijos atstovas. Komitetas užtikrina, kad būtų atitinkamai atsižvelgiama į visų kategorijų naudotojų interesus. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.
3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.
4. Jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto projekto nepriima ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

Komisijos konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais

1. Komisija nustato Sąjungos lygmens mechanizmą, pagal kurį prireikus konsultuojasi su šio reglamento įgyvendinimu susijusiais klausimais. Konsultacijose dalyvauja specialus sektorių dialogo komitetas, įsteigtas pagal Komisijos sprendimą 98/500/EB.
2. Suinteresuotaisiais subjektais gali būti:
 - oro navigacijos paslaugų teikėjai arba atitinkamos jiems atstovaujančios grupės,
 - tinklo valdytojas,
 - oro uostų veiklos vykdytojai arba atitinkamos jiems atstovaujančios grupės,
 - oro erdvės naudotojai arba atitinkamos jiems atstovaujančios grupės,
 - kariuomenė,
 - gamybos pramonės subjektai,
 - darbuotojams atstovaujančios profesinės organizacijos ir
 - nacionaliniai oro uostų koordinatoriai.
3. Komisija suteikia galimybę valstybėms narėms susipažinti su konsultacijų rezultatais.

Sektoriaus konsultacinė įstaiga

Nepažeisdama komiteto ir Eurokontrolės funkcijų, Komisija įsteigia sektoriaus konsultacinę įstaigą, kuriai priklauso oro navigacijos paslaugų teikėjai, oro erdvės naudotojų asociacijų atstovai, oro uostų veiklos vykdytojai, gamybos pramonės ir darbuotojams atstovaujančių profesinių organizacijų atstovai. Šio organo vaidmuo – tik patarti Komisijai dėl Bendro Europos dangaus iniciatyvos įgyvendinimo.

Ryšiai su trečiosiomis šalimis

Sąjunga ir jos valstybės narės siekia, kad Bendras Europos dangus būtų išplėstas ir apimtų šalis, kurios nėra Europos Sąjungos narės, ir remia šį siekį. Tuo tikslu jos siekia, kad pagal susitarimus, sudarytus su kaimyninėmis trečiosiomis šalimis, Bendro Europos dangaus iniciatyva būtų išplėsta įtraukiant ir tas šalis. Be to, jos siekia bendradarbiauti su tomis šalimis funkcinuose oro erdvės blokuose arba įgyvendinant susitarimus dėl tinklo funkcijų ar Europos Sąjungos ir Eurokontrolės susitarimą, kuriuo nustatomi tvirtesnio bendradarbiavimo bendrieji principai.

Kitų įstaigų pagalba

Vykdydama savo užduotis pagal šį reglamentą, Komisija gali prašyti kitų įstaigų pagalbos, įskaitant Eurokontrolės pagalbą pagal ES ir Eurokontrolės susitarimą.

Konfidencialumas

1. Nei nacionalinės priežiūros institucijos, veikdamos pagal savo nacionalinės teisės aktus, nei Komisija, tinklo valdytojas ar veiklos rezultatų apžvalgos įstaiga neatskleidžia konfidencialaus pobūdžio informacijos, visų pirma informacijos apie oro navigacijos paslaugų teikėjus, jų verslo santykius arba jų sąnaudų sudedamąsias dalis.
2. 1 dalis nepažeidžia nacionalinių priežiūros institucijų ar Komisijos teisės atskleisti informaciją, kai tai būtina jų pareigoms atlikti; tokiu atveju toks informacijos atskleidimas turi būti proporcingas ir turi būti atsižvelgiama į oro navigacijos paslaugų teikėjų, oro erdvės naudotojų, oro uostus valdančių įstaigų ir kitų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų teisėtus interesus siekiant apsaugoti jų neskelbtiną komercinę informaciją.
3. Informacija ir duomenys pateikiami pagal 12 straipsnyje nurodytą mokesčių sistemą yra viešai prieinami.

33 straipsnis

Nuobaudos

Valstybės narės nustato nuobaudų už šio reglamento pažeidimą taikymo, visų pirma oro erdvės naudotojams ir paslaugų teikėjams, taisykles. Numatytos nuobaudos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos.

34 straipsnis

Poveikio vertinimo peržiūra ir metodai

1. Komisija periodiškai peržiūri šio reglamento taikymą ir kiekvieno 11 straipsnio 5 dalies d punkte nurodyto ataskaitinio laikotarpio pabaigoje pateikia ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Kai šiuo tikslu pagrįsta, Komisija gali paprašyti valstybių narių pateikti su šio reglamento taikymu susijusios informacijos.
2. Ataskaitose pateikiamas rezultatų, pasiektų vykdant veiksmus, kurių imtasi pagal šį reglamentą, vertinimas, įskaitant atitinkamą informaciją apie sektoriaus pokyčius, visų pirma dėl jų ekonominių, socialinių, aplinkos apsaugos, užimtumo ir technologinių aspektų, ir apie paslaugų kokybę, atsižvelgiant į pirminius tikslus ir būsimus poreikius.

Apsaugos priemonės

Šis reglamentas nekliudo valstybei narei taikyti priemones tiek, kiek jų reikia pagrindiniams jos saugumo ar gynybos politikos interesams apsaugoti. Visų pirma tai yra tokios priemonės, kurios yra būtinos:

- a) oro erdvei, už kurią ji atsakinga pagal ICAO regioninius oro navigacijos susitarimus, prižiūrėti, taip pat tam, kad būtų galima aptikti, identifikuoti ir įvertinti visus tokia oro erdve besinaudojančius orlaivius, siekiant užtikrinti skrydžių saugą ir imtis veiksmų saugumo ir gynybos poreikiams užtikrinti,
- b) tuo atveju, kai kyla rimtų vidaus neramumų, darančių įtaką viešosios tvarkos palaikymui,
- c) karo arba rimtos tarptautinės įtampos, dėl kurios kyla karo grėsmė, atveju,
- d) valstybės narės tarptautiniams įsipareigojimams, susijusiems su taikos ir tarptautinio saugumo palaikymu, įgyvendinti,
- e) karinėms operacijoms ir mokymams, taip pat būtinoms pratyboms, vykdyti.

37 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentai (EB) Nr. 549/2004, 550/2004 ir 551/2004 panaikinami.

Reglamentas (EB) Nr. 552/2004 panaikinamas, išskyrus

– to reglamento 5 bei 6 straipsnius ir III bei IV priedus, kurie toliau taikomi deklaracijų tikslais iki Reglamento (EB) Nr. 216/2008 8b straipsnio 6 dalyje nurodytų atitinkamų įgyvendinimo priemonių įsigaliojimo;

– to reglamento 4 ir 7 straipsnius, kurie toliau taikomi iki Reglamento (EB) Nr. 216/2008 24 straipsnyje ir 8b straipsnyje nurodytų atitinkamų įgyvendinimo priemonių įsigaliojimo.

Nuorodos į panaikintus reglamentus laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir skaitomos pagal III priede pateiktą atitikmenų lentelę.

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

3 straipsnis taikomas praėjus 18 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo, išskyrus tas valstybes nares, kurios per 6 mėnesius nuo šio reglamento įsigaliojimo praneša Komisijai apie savo sprendimą įsteigti nacionalines priežiūros institucijas kaip teisiškai atskiras įstaigas; tuo atveju 3 straipsnis taikomas praėjus 48 mėnesiams nuo šio reglamento įsigaliojimo.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre

Europos Parlamento vardu

Tarybos vardu

Pirmininkas

Pirmininkas

[išbrauktas ir įtrauktas į EASA reglamento V priedą (plg. dok. 15472/14)]

SU PAŽYMĖJIMAIŠ SUSIJĘ REIKALAVIMAI

1. Pažymėjimuose nurodoma:
 - a) sertifikatą išduodanti nacionalinė priežiūros institucija;
 - b) pareiškėjas (pavadinimas ir adresas);
 - c) teikėjo teikiamos paslaugos ir, atitinkamais atvejais, funkcijos, kurios sertifikuojamos;
 - d) pareiškimas, kad pareiškėjas atitinka bendruosius reikalavimus, apibrėžtus Reglamento (EB) Nr. 216/2008 8b straipsnyje;
 - e) sertifikato išdavimo data ir galiojimo laikas.
2. Papildomos su pažymėjimais susijusios sąlygos prireikus gali apimti:
 - a) oro erdvės naudotojams suteikiamą galimybę be diskriminavimo naudotis oro navigacijos paslaugomis ir būtiną tokių paslaugų rezultatyvumo lygį, įskaitant saugos ir sąveikos lygius;
 - b) konkrečių paslaugų veiklos rodiklius;
 - c) laiką, per kurį turėtų būti suteikiamos paslaugos;
 - d) įvairią įrangą, naudojamą su konkrečiomis paslaugomis;
 - e) paslaugų eksploatacinius apribojimus, išskyrus susijusius su oro navigacijos paslaugų teikimu;
 - f) sutartis, susitarimus ar kitas paslaugų teikėjo ir trečiosios šalies sutartas priemones, susijusias su paslauga (paslaugomis);

- g) informacijos, kuri pagrįstai reikalinga paslaugų atitikimui bendriesiems reikalavimams patikrinti, įskaitant planus, finansinius bei veiklos duomenis ir svarbius teikiamų oro navigacijos paslaugų rūšies ir (arba) apimties pakeitimus, teikimą;
- h) bet kuriuos kitus teisinius reikalavimus, kurie nėra būdingi vien tik oro navigacijos paslaugoms, tokius kaip sąlygos, susijusios su sertifikato galiojimo sustabdymu arba atšaukimu.
-

ATITIKTIES LENTELĖ

Reglamentas 549/2004	Reglamentas 550/2004	Reglamentas 551/2004	Reglamentas 552/2004	Šis reglamentas
1 straipsnio 1–3 dalys				1 straipsnio 1–3 dalys
		1 straipsnio 3 dalis		1 straipsnio 4 dalis
1 straipsnio 4 dalis				1 straipsnio 5 dalis
	1 straipsnis			-----
		1 straipsnio 1, 2 ir 4 dalys		-----
			1 straipsnis	-----
2 straipsnio 1– 35 punktai				2 straipsnio 1– 35 punktai
				2 straipsnio 36– 38 punktai
2 straipsnio 17, 18, 23, 24, 32, 35, 36 punktai				-----
3 straipsnis				-----
4 straipsnio 1 ir 2 dalys				3 straipsnio 1 ir 2 dalys

				3 straipsnio 3 ir 4 dalys
4 straipsnio 3 dalis				3 straipsnio 5 dalis
				3 straipsnio 6 dalis
3 straipsnio 4–5 dalys				3 straipsnio 7 ir 8 dalys
				3 straipsnio 9 dalis
	2 straipsnio 1 dalis			4 straipsnio 1a dalis
				4 straipsnio 1b–1g dalys
	2 straipsnio 2 dalis			4 straipsnio 2 dalis
				5 straipsnio 1 ir 2 dalys
	2 straipsnio 3–6 dalys			5 straipsnio 3–6 dalys
	3 straipsnio 1 ir 2 dalys			6 straipsnio 1 ir 2 dalys
			8 straipsnio 1 ir 3 dalys	6 straipsnio 3 ir 4 dalys
				6 straipsnio 5 dalis

			8 straipsnio 2 ir 4 dalys	-----
	6 straipsnis			-----
10 straipsnio 1 dalis				7 straipsnio 1 dalis
				7 straipsnio 2 dalis
	7 straipsnio 1 dalis			8 straipsnio 1 dalis
				8 straipsnio 2 dalis
	7 straipsnio 4 ir 6 dalys			8 straipsnio 3 ir 4 dalys
	7 straipsnio 2, 3, 5, 7–9 dalys			-----
	8 straipsnis			9 straipsnis
				10 straipsnis
	9 straipsnis			-----
11 straipsnis				11 straipsnis
	14 straipsnis			12 straipsnis
	15 straipsnis			13 straipsnis
	16 straipsnis			14 straipsnis

	15a straipsnis			15 straipsnis
	9a straipsnio 1 dalis			16 straipsnio 1 ir 3 dalys
				16 straipsnio 2 dalis
	9a straipsnio 2 dalies i punktas			-----
	9a straipsnio 2 dalis			16 straipsnio 4 dalis
				16 straipsnio 5 dalis
	9a straipsnio 3–9 dalys			16 straipsnio 6–12 dalys
	9b straipsnis			-----
		6 straipsnio 1–2b dalys		17 straipsnio 1 ir 2b dalys
				17 straipsnio 2c–2e dalys
		6 straipsnio 3–4d dalys		17 straipsnio 3–4d dalys
				17 straipsnio 4e dalis
		6 straipsnio 4e–4f dalys		17 straipsnio 4f–4g dalys

		6 straipsnio 5 ir 7 dalys		17 straipsnio 5 ir 6 dalys
		6 straipsnio 8 ir 9 dalys		-----
	10 straipsnis			18 straipsnis
				19 straipsnis
	11 straipsnis			20 straipsnis
	12 straipsnis			21 straipsnis
	13 straipsnis			22 straipsnis
		3 straipsnis		-----
		3a straipsnis		23 straipsnis
		4 straipsnis		-----
		7 straipsnis		-----
		8 straipsnis		-----
			3 straipsnis	24 straipsnio 1 ir 2 dalys
			[...]	-----
			2 straipsnis [...]	-----
			3 straipsnio [...] 4–7 dalys	-----
	17 straipsnio 1 dalis			25 straipsnis

				26 straipsnis
5 straipsnio 1–3 dalys				27 straipsnio 1–3 dalys
5 straipsnio 4 ir 5 dalys				-----
10 straipsnio 2 ir 3 dalys				28 straipsnio 1 ir 2 dalys
6 straipsnis				29 straipsnis
7 straipsnis				30 straipsnis
8 straipsnis				31 straipsnis
	4 straipsnis			-----
			9 straipsnis	-----
	18 straipsnis			32 straipsnis
9 straipsnis				33 straipsnis
12 straipsnio 2–4 dalys				34 straipsnio 1–3 dalys
12 straipsnio 1 dalis				-----
	18a straipsnis			-----
		10 straipsnis		-----
13 straipsnis				35 straipsnis
13a straipsnis				36 straipsnis

			10 straipsnis	-----
			11 straipsnis	37 straipsnis
	19 straipsnio 1 dalis			38 straipsnis
	19 straipsnio 2 dalis			-----
	I priedas		V priedas	[...]
			I priedas	-----
	II priedas			II priedas
			II priedas	-----
				III priedas
			III priedas	-----
			IV priedas	-----
